

Documentreferentiecode
GD47-ALG-DWV-SF-TTTTT-AL-RAP-ALG-001

Procesnota

Versie 4.0

Lijst met aanpassingen					
Revisie	Auteur	Datum	Beschrijving van wijzigingen	Controle	Goedkeuring
1.0		22/12/2022	Eerste versie procesnota	Annelies Anthierens	Kristof Van Parys
2.0		12/01/2023	Verwerking opmerkingen kernteam 3	Annelies Anthierens	Kristof Van Parys
3.0		14/03/2023	Actualisatie nav afronden fase 1	Annelies Anthierens	Kristof Van Parys
4.0		18/04/2023	Actualisatie nav opstart fase 2	Annelies Anthierens	Kristof Van Parys

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer	6
2. Algemeen procesverloop	8
2.1 Uitgangspunten	8
2.2 Aanpak in 4 fasen	8
2.2.1 Fase 1	8
2.2.2 Fase 2	9
2.2.2.1 Schetsontwerp	9
2.2.2.2 Voorontwerp	10
2.2.2.3 Referentieontwerp	10
2.2.3 Fase 3	10
2.2.4 Fase 4	10
2.3 Verkennen van projectpaden	10
2.4 Bewust inbouwen van mijlpalen	11
2.5 Projectspecifieke overlegstructuur	13
2.5.1 Stakeholderaanpak	13
2.5.2 Overlegstructuur met vier sporen	14
3. Terugblik	19
3.1 Fase 1	19
4. Communicatie- en participatieaanpak	23
4.1 Communicatieaanpak	23
4.1.1 Belang van communicatie	23
4.1.2 Aanpak	25
4.1.2.1 Doelgroepbepaling	25
4.1.2.2 Inclusieve communicatie	25
4.1.2.3 Communicatie-acties per doelgroep	25
4.1.3 Bijzondere aandacht voor brede lancering: de Gentspoort Meerdaagse	26
4.2 Participatieaanpak	26
4.2.1 Belang van participatie	27
4.2.1.1 Definitie van 'sterke' participatie	27
4.2.1.2 Samenhang communicatie – hand in hand	28
4.2.2 Aanpak	28
4.2.2.1 Participatie via twee sporen: stadsbreed (denktank) & lokaal (werkatelier)	28

4.2.2.2	Mogelijkheid tot bijkomende acties	29
	Gentspoort op school	29
	Gent: Europese Jongerenhoofdstad 2024	29
5.	Procedurele analyse	30
5.1	Procedure complexe projecten	30
5.2	Opmaak Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP)	30
5.3	Procedure decreet basisbereikbaarheid	30
5.4	M.e.r.- plicht.....	31
5.5	Omgevingsvergunning	32
5.6	Gemeentewegendecreet.....	32
5.7	Grondverwerving	32
5.8	Procedure tunnelveiligheid.....	33
6.	Contractering en financiering.....	34
6.1	Potentieel DBFM-project.....	34
6.2	Financiering.....	35
7.	Interactie met andere processen.....	36
8.	Risico's en kansen.....	38
8.1	Risicomangement	38
8.1.1	Methodiek.....	38
8.2	Quick wins	39
8.2.1	Definitie	39
8.2.2	Verdere aanpak.....	39
9.	Doorkijk procesverloop fase 2.....	41
9.1	Aanpak in zones.....	41
9.2	Processchema.....	42
Appendix	44
	Lijst van afbeeldingen	44
	Lijst van tabellen	44
10.	Bijlagen.....	45
10.1	Bijlage 1: Overleg doorheen het proces.....	45
10.1.1	Fase 1: Analyse.....	45
10.1.1.1	Spoor 1	45

10.1.1.2	Spoor 2.....	45
10.1.1.3	Spoor 3 en 4.....	46

1. Leeswijzer

Dit document is de procesnota bij het project Gentspoort. De vorige versies van de procesnota werd opgemaakt tijdens de eerste fase, de analysefase. Voorliggende versie wordt gepubliceerd naar aanleiding van de protocollaire ondertekening van het ambitiecharter, dat tevens het startschot is voor fase 2.

In deze procesnota wordt het algemene procesverloop toegelicht. Na een terugblik op wat de voorbije maanden gebeurde, volgt een doorkijk naar de volgende stappen. De focus komt te liggen op hoe procedurele elementen, communicatie, participatie en overleg worden opgenomen in het proces. De procesnota heeft als doel om:

- inzicht te geven in de procesaanpak en dit aan alle betrokkenen;
- de projectspecifieke overlegstructuur te verduidelijken en aan te geven wie wanneer en op welke manier wordt betrokken;
- overzicht te geven van de reeds gezette stappen en gevoerde overlegmomenten;
- inzicht te geven in de wijze waarop communicatie en participatie verder worden uitgerold doorheen het proces.

In hoofdstuk 2 wordt de procesaanpak samengevat: het algemene procesverloop, de focus van elke fase en de tussentijdse mijlpalen komen aan bod, samen met de projectspecifieke overlegstructuur die voor Gentspoort werd uitgewerkt. Na dit overzicht volgt een terugblik op de stappen die reeds gezet zijn sinds de opstart van het project (hoofdstuk 3).

Hoofdstuk 4 gaat dieper in op de communicatie- en participatieaanpak, zowel de visie als de vertaling naar een concrete aanpak worden beschreven.

Hoofdstuk 5 bevat een overzicht van de verschillende mogelijke procedures, in welke mate de procedure relevant is en hoe de te zetten procedurele stappen kunnen worden gezet en worden ingepast in de procesaanpak.

Met inzicht in de procedurele stappen gaat een volgend hoofdstuk (hoofdstuk 6) dieper in op de contracteringsstrategie en financiering. In de procesnota ligt de focus voornamelijk op de methodiek, de wijze waarop de contracteringsstrategie in de volgende stappen verder vorm zal krijgen.

Hoofdstuk 7 biedt een overzicht van de overige processen die lopen in of langs het project Gentspoort. Het is belangrijk deze processen op de radar te houden om mogelijke interferenties tijdig te detecteren.

Hoofdstuk 8 gaat dieper in op de risico's en kansen. In de procesnota komt de focus te liggen op de wijze waarop het risicomanagement zal worden uitgewerkt en de wijze waarop kansen worden gedetecteerd die mogelijks kunnen worden omgezet in quick wins.

Hoofdstuk 9 vat de inzichten uit de verschillende hoofdstukken samen in een processchema voor fase 2.

In de procesnota ligt de focus op het procesverloop en de -aanpak. Inhoudelijke informatie wordt opgenomen in de beschikbare documenten horende bij de verschillende fasen. Voor deze versie van de procesnota betreft dat de analysenota en het ambitiecharter bij de analysefase (fase 1).

De procesnota is een levend document dat steeds wordt geactualiseerd. Naarmate het proces vordert, worden de gezette stappen toegelicht en de resultaten van het afgelegde traject aangevuld. Ook de te zetten stappen worden verder geduid en geactualiseerd volgens de verworven inzichten.

2. Algemeen procesverloop

Dit hoofdstuk start met de uitgangspunten waarop de procesaanpak wordt gestoeld en beschrijft vervolgens het algemene procesverloop en de verschillende fasen, samen met de mijlpalen die tussentijds worden ingebouwd.

2.1 Uitgangspunten

In het uitwerken van de procesaanpak worden volgende uitgangspunten gehanteerd om te komen tot een gedragen proces en een constructieve samenwerking met de betrokkenen:

- Een open, constructief en transparant proces, met respect voor alle betrokkenen. Het proces wordt gevoerd in een open dialoog met de betrokkenen om zo te komen tot gezamenlijke ambities en om van daaruit oplossingsrichtingen verder te verkennen en te komen tot een gedragen voorkeursoplossing.
- Rekening houden met het voortraject en de lange doorlooptijd: Gentspoort heeft aandacht voor zowel de gekende betrokkenen als voor de gebruikers en betrokkenen van de toekomst. Hierbij ook rekening houdend met de historiek en eerder betrokken actoren die de verschillende gelopen processen uit het verleden rijk zijn. Het project Gentspoort vormt namelijk een combinatie van drie projecten: de heraanleg van Stationsomgeving Dampoort, het doortrekken van de tram van de Voormuide naar de Dampoort (tramlijn Oude Dokken – lijn 4), de vertramming van buslijnen 70 tussen Dampoort en Gent Sint-Pieters en verlenging tot aan het Parkbos. Inzicht krijgen in de historische bagage die het project potentieel meedraagt, is belangrijk.
- Geïntegreerd, resultaatgericht en proactief werken: De procesaanpak staat in het teken van de uitvoering, in gebruik name en exploitatie van het geïntegreerd stadsproject Gentspoort. Het project wordt hierbij niet alleen benaderd vanuit een mobiliteitsperspectief, maar brengt alle lagen van ruimte (bovengrond en ondergrond), erfgoed, natuur (o.a. aandacht voor water), mobiliteit (incl. minder hinder), techniek, budget en uitvoering met elkaar in dialoog om te komen tot een zorgvuldige afweging in functie van draagvlak en realisatie. Een proactieve benadering vormt de basis, waarbij de verschillende projectpaden (opties) om het project uit te voeren consequent worden verkend. Mijlpalen vormen een halte om erna bewust in de juiste richting verder te gaan.
- Zorgvuldig omgaan met de verschillende te zetten procedurele stappen: Er wordt gestreefd naar een robuust project, dat beantwoordt aan de verschillende procedurele vereisten. In een vroeg stadium worden de te doorlopen procedures gescreend, de onderlinge interactie blootgelegd en nagegaan hoe de verschillende procedurele stappen zo goed mogelijk in het proces kunnen worden geïntegreerd.
- Ambitieuze timing, zowel in het voorbereidende traject als in de uitvoering

Deze constructieve houding wordt tevens onderschreven in de samenwerkingsafspraken die werden opgesteld en goedgekeurd tussen de leden van de Stuurgroep Gentspoort.

2.2 Aanpak in 4 fasen

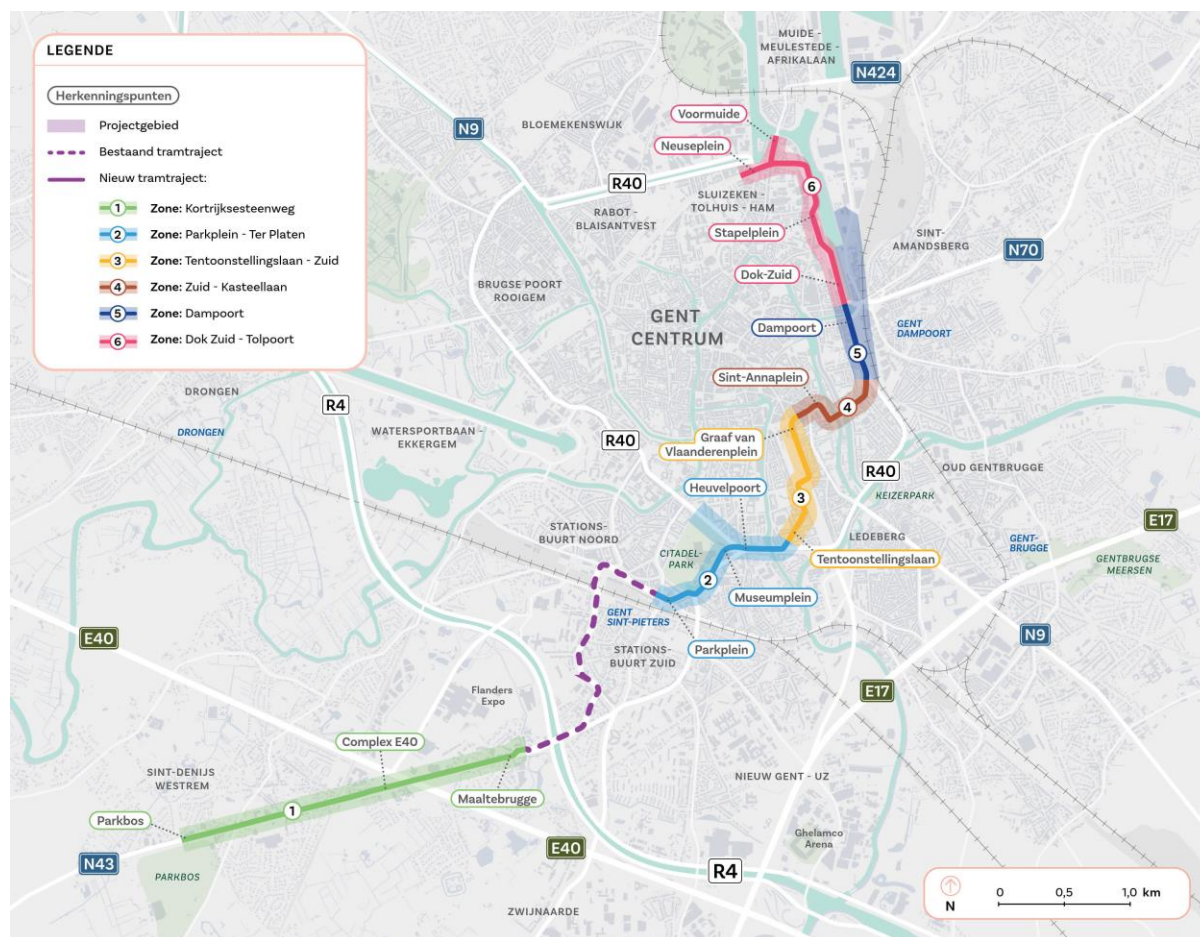
2.2.1 Fase 1

Fase 1 omvat de inventarisatie- en analysefase. In Fase 1 is de bestaande toestand in kaart gebracht, zijn de elementen uit de voortrajecten samengebracht en zijn de kansen en knelpunten gedetecteerd. Op basis hiervan is een duidelijke set van overkoepelende uitgangspunten en

gezamenlijke ambities opgesteld. Op het einde van deze fase is de projectscope een eerste maal verkend en zijn de verder te onderzoeken vragen en vrijheidsgraden aangescherpt. Deze resultaten worden gerapporteerd in een analysesnota. Vanuit deze analyse en het overleg wordt een set aan gedragen ambities geformuleerd, die worden gebundeld in het ambitiecharter. In deze fase wordt een eerste stakeholderanalyse opgesteld en een overlegstructuur uitgerold. Ook wordt de verdere procedurele aanpak uitgestippeld. Het geheel van documenten en inzichten van deze eerste fase wordt gebundeld in een syntheserapport.

2.2.2 Fase 2

Fase 2 is gericht op het ontwerp- en studietraject om te komen tot een aanbestedingsklaar project. Aan de hand van het studiewerk zal de projectscope verder vastgelegd worden. Het projectgebied wordt voor deze fase ingedeeld in 6 zones, weliswaar zonder de overkoepelende aspecten uit het oog te verliezen.

Figuur 1: Kaart projectgebied opgedeeld in 6 zones

2.2.2.1 Schetsontwerp

Op basis van grondige studie, ontwerpend onderzoek, open overleg en een transparante evaluatie wordt een gedragen schetsontwerp van de boven- en ondergrond uitgewerkt: tracé, profielen, haltes, kruispunten en ontwerp oefeningen tonen een samenhangend geheel, ondersteund door een

samenhangende visie op het globale project. Het resultaat, schetsontwerp, wordt getoetst aan de ambities en geeft een voorkeursvariant weer, incl. een eerste raming en wordt via een startnota('s) ter validatie voorgelegd aan de projectstuurgroep (PSG). De startnota('s) vormen de basis om ook de project-m.e.r. aan te vatten.

2.2.2.2 Voorontwerp

Het voorontwerp wordt uitgetekend op basis van de topografische opmetingen en vormt zo de basis voor de verdere uitwerking tot referentieontwerp, de project-m.e.r. en grondverwerving. In deze fase worden de technische randvoorwaarden (min. bochtstralen, tractiestations, riolering, nutsleidingen, ...) verder gepreciseerd. Het geïntegreerd voorontwerp is voldoende afgestemd op zowel technisch, ruimtelijk, stedenbouwkundig en verkeerskundig vlak als op vlak van milieuaspecten om het project volledig te kunnen definiëren. Het voorontwerp wordt beschreven in de projectnota('s) die tevens aan de projectstuurgroep voorgelegd worden.

2.2.2.3 Referentieontwerp

Het voorontwerp brengt een integraal project in beeld en onderscheidt eventuele onderdelen die losgekoppeld kunnen worden van het tramproject om te komen tot een duidelijk afgebakend 'DBFM¹-project'. Voor het deel dat tot de configuratie behoort, worden vooral eisen op het functionele niveau opgenomen. De private partner zal dit deel ontwerpen in functie van zijn onderhoudsconcept. De private partner stelt dit deel – tegen een beschikbaarheidsvergoeding – voor een nog te bepalen aantal jaar ter beschikking. Het referentieontwerp is op dit punt minder in detail uitgewerkt. Het deel buiten configuratie wordt niet onderhouden door de private partner. Voor dit deel zijn de vrijheidsgraden naar materialen en uitzicht beperkt wat een diepere detailgraad van het (referentie)ontwerp noodzaakt.

2.2.3 Fase 3

In fase 3 ligt de focus op het doorlopen van de biedings- en gunningsfase van het DBFM-project. In deze fase worden de nodige vergunningen verkregen, tijdig en voorafgaand aan de contractsluiting dbfm. plaatsingsprocedure kan de onderhandelings- dan wel dialoofase worden gebruikt om de haalbaarheid van eisen en randvoorwaarden inzake bouw en onderhoud af te toetsen bij de bidders.

2.2.4 Fase 4

Fase 4 omvat de bouwphase, met opvolging van de werken.

2.3 Verkennen van projectpaden

Het project Gentspoort is omvangrijk en kent veel facetten. Om het geheel richting uitvoering te brengen, maar ook te kunnen inzoomen op en tijd te geven aan de vele en vaak locatiespecifieke

¹ Een DBFM-overeenkomst is een vorm van publiek-private samenwerking. Het is een overeenkomst tussen een opdrachtgevende overheid en een private opdrachtnemer, waarbij deze laatste het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud (Maintain) van een infrastructuurwerk voor zijn rekening neemt, en daarvoor betaald wordt met een prestatieafhankelijke, periodieke beschikbaarheidsvergoeding. Bron: Handboek DBFM 2019 – Vlaams kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking

onderzoeksvragen worden de verschillende mogelijke projectpaden verkend. Zo is het denkbaar dat tijdens het studietraject bepaalde zones, locaties of onderzoeksvragen afgesplitst worden van het grotere geheel om een eigen onderzoekstraject te volgen, al dan niet gekoppeld aan een afzonderlijk procedureel traject en mogelijks een eigen uitvoeringstraject (quick wins). Op deze manier kunnen bepaalde plekken of onderzoeksvragen de tijd en de ruimte krijgen, zonder bijvoorbeeld de voortgang van het geheel te belemmeren. Evengoed kunnen verschillende projectpaden tijdens het studietraject terug samengebracht worden in één gezamenlijk uit te voeren project.

Doorheen de opdracht, in het bijzonder bij elke mijlpaal, wordt de voortgang van de verschillende projectonderdelen bewaakt (inhoudelijk, kritische tijdspad en budget), de mogelijke projectpaden uitgestippeld en geëvalueerd vanuit verschillende perspectieven, zoals de contracteringsstrategie, procedurele aspecten, planning, budgettering en financiering, draagvlak en de maturiteit van het besluitvormingsproces bij key-actoren, inhoudelijke en technische overwegingen, mogelijkheden rond fasering en (minder) hinder, ...

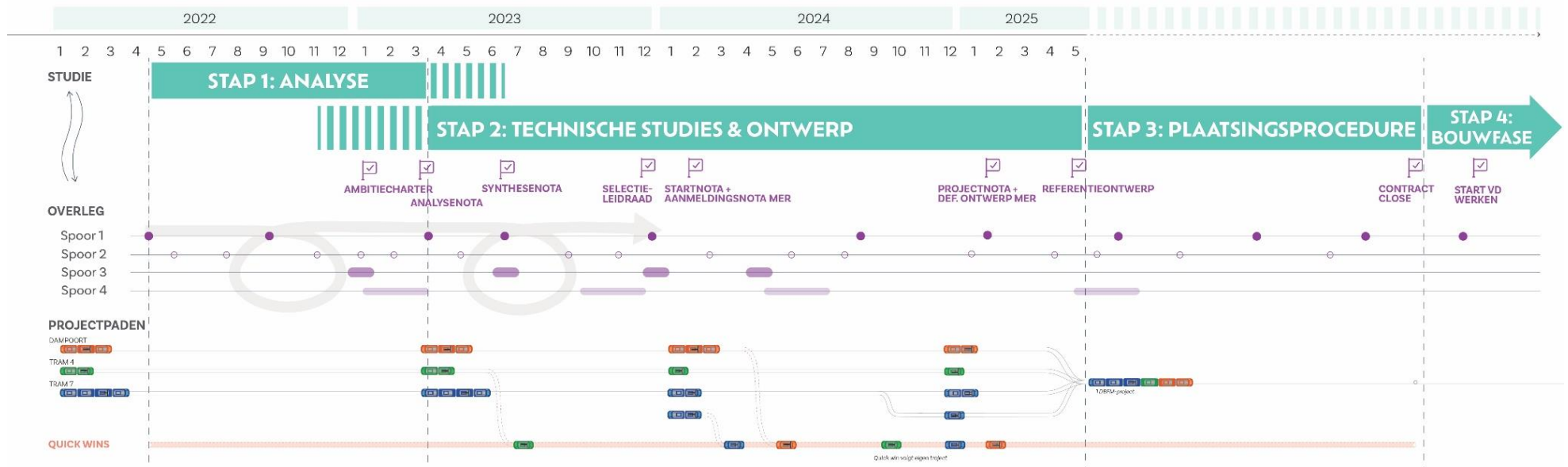
De aanpak in deze projectpaden wordt illustratief weergegeven op Figuur 2.

2.4 Bewust inbouwen van mijlpalen

Doorheen het traject worden bewust mijlpalen ingebouwd en dit als een moment om:

- de resultaten, inzichten en keuzes van de voorbije stap te valideren;
- de projectpaden te evalueren en eventuele quick wins te detecteren;
- timing, studie- en projectverloop te evalueren;
- voorstellen voor de verdere aanpak te formuleren en concrete afspraken te maken voor de volgende stap(pen).

Minstens op het einde van elke fase is een mijlpaal aangeduid. Daarnaast zijn er ook binnen elke fase tussentijdse mijlpalen op de ogenblikken waarop tussentijdse beslissingen te nemen en/of procedureel belangrijke stappen te zetten zijn. Zo zijn er verschillende mijlpalen aangeduid doorheen het proces (Figuur 2).

Figuur 2 Overzicht algemeen procesverloop Gentspoort

2.5 Projectspecifieke overlegstructuur

2.5.1 Stakeholderaanpak

Stakeholdermanagement wordt binnen het project gedefinieerd als **het ontwikkelen van een doordachte strategie om belanghebbenden gedurende specifieke fases van het project zo goed mogelijk mee te nemen in het proces**. Het is een levende visie met verschillende accenten naargelang de fase in het project. Voor de stakeholderaanpak wordt gebruikt gemaakt van de CommunicatieBeleid methodiek – CB-Link: (<https://www.vlaanderen.be/vlaanderen-intern-communicatie/instrumenten-voor-goede-communicatie/beleid-en-communicatie-samen-ontwikkelen-cb-link>; Vlaamse Overheid). In deze methodiek wordt gestart met een brede inventarisatie van mogelijke stakeholders. Vervolgens wordt er bekeken welke ‘rol’ die actor heeft (beslissers, beïnvloeders, gebruikers en uitvoerders) en waar ze zich op het veld van belangen en invloed bevinden. Voor dit laatste wordt gebruik gemaakt van de SOM-methodiek (Strategisch OmgevingsManagement; Mutual Gains Approach).

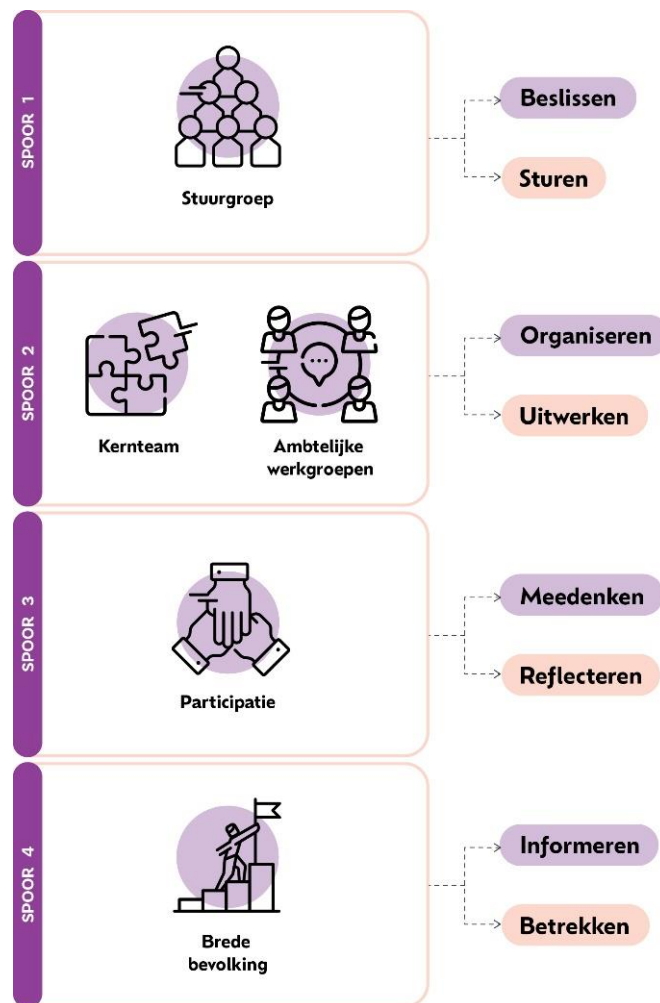
In essentie komt het erop neer dat er zo breed mogelijk wordt gekeken, en vooral ook vanuit de actor wordt gedacht. Gentspoort vaart niet blind zijn eigen koers, maar krijgt verder vorm samen met de omgeving. Vanuit de SOM-methodiek wordt gestreefd naar een oplossing die een win bevat voor alle partijen aan boord. Een uitdagende opdracht voor Gentspoort.

Stakeholders en hun belang hoeven ook niet altijd gelijk te blijven gedurende de looptijd van het project. Het kan variëren naargelang fase, locatie en impact. Tijdens de mijlpalen van het proces en bij het uitzetten van de aanpak wordt altijd de reflex gemaakt om te bekijken of ook op het veld van stakeholders en betrokkenen er een aangepaste aanpak moet worden voorzien. Daarnaast is een blijvende contextanalyse ook een must. Dit project bevindt zich immers niet in een vacuüm. Naarmate het project groeit en verdergaat in de tijd, geldt ditzelfde voor de omgeving waarin het zich bevindt.

Bij de start van het project werd een eerste stakeholderinventarisatie uitgewerkt. Aan de hand van deze inventarisatie is er een viersporen aanpak opgezet om alle actoren te betrekken in het project.

Hieronder wordt aangegeven via welke structuur de actoren worden betrokken. In hoofdstuk 3 wordt weergegeven hoe spoor 1 en 2 in de praktijk gezet werden voor Fase 1 van het project. Voor de 2de fase van het project wordt de overlegstructuur verder uitgerold, waarbij die wordt uitgebreid met de actoren van spoor 3 en spoor 4. Dit komt nog verder aan bod in hoofdstuk 4.

2.5.2 Overlegstructuur met vier sporen

Figuur 3. Overzicht overlegstructuur Gentspoort

Spoor 1: Beslissen en Sturen, De Stuurgroep

De stuurgroep stuurt het project aan en neemt beslissingen. Deze groep maakt de strategische keuzes op basis van de uitgevoerde studies. Daarna formuleert ze voorstellen van beslissingen over het project. De stuurgroep bezorgt die voorstellen aan de Vlaamse Regering, die neemt het finale besluit. De stuurgroep is samengesteld uit verantwoordelijken van alle partners die deel uitmaken van Gentspoort: De Werkvennootschap, Stad Gent, De Lijn, Departement Mobiliteit & Openbare Werken, Agentschap Wegen en Verkeer, De Vlaamse Waterweg, NMBS, Infrabel, Farys, Aquafin en Synductis. De stuurgroep komt op geregelde tijdstippen samen, afgestemd op de mijlpalen in het proces en minstens halfjaarlijks.

Spoor 2: Organiseren en uitwerken

- **Via het 'Kernteam':** Het kernteam is samengesteld uit een ambtelijke vertegenwoordiging van alle partners die zetelen in de stuurgroep. Het kernteam organiseert en werkt achter de schermen. Ze bereiden de stuurgroepen voor en zijn het aanspreekpunt van het studieteam. Ze vormen de brug tussen alle partners die meewerken.

- **Via ‘Ambtelijke werkgroepen’:** In ambtelijke werkgroepen zitten ambtelijke experts. Tijdens werkdagen of overlegmomenten werken ze specifieke onderwerpen in detail uit. Deze werkgroepen bestaan uit alle partners die meewerken aan Gentspoort, aangevuld met partijen die geen deel uitmaken van het kernteam of de stuurgroep. Denk aan Departement Omgeving, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap Natuur en Bos, provinciale diensten, ... ook de diverse stadsdiensten (zoals de dienst Mobiliteit, dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg, ...) en de stadsbouwmeester worden betrokken. Afhankelijk van het onderwerp zitten er andere partijen of experts mee aan tafel.

Er worden verschillende types ambtelijke werkgroepen ingezet om het iteratief proces van Gentspoort te ondersteunen. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de verschillende types overleggen die georganiseerd worden met de ambtelijke experts.

Werkdagen

Op werkdagen wordt samen met de verschillende ambtelijke experts de voortgang van de studie Gentspoort besproken. Het doel van de werkdagen is om feedback op het inhoudelijke werk van het studieteam te verzamelen en samen verder door te werken richting de verschillende producten.

Werkgroepen

De ambtelijke experts zitten ook voor enkele specifieke thema's (met betrekking tot het volledige project) samen in werkgroepen. In het verdere proces kunnen nieuwe werkgroepen opgestart worden indien de nood zich voordoet om specifieke thema's of onderwerpen op structurele basis met de ambtelijke experts te bespreken en verder uit te diepen, steeds in interactie met het lopende studietraject.

De voorstellen die vanuit deze werkgroepen en werkdagen groeien, zullen worden teruggekoppeld met het kernteam van Gentspoort. De algemene voortgang wordt gerapporteerd aan de stuurgroep van Gentspoort.

- **Werkgroep communicatie en participatie**

In deze werkgroep zetelen de communicatieverantwoordelijken van de organisaties vertegenwoordigd in het kernteam en de stuurgroep. Zo zijn ook op dat vlak de lijntjes kort en kan er gezocht worden naar een maximaal versterkende werking. De partners beschikken immers vaak over een breed arsenaal aan eigen communicatiemiddelen en hebben veelal een groot bereik bij de stakeholders. Door te zoeken naar een goede interactie met meerwaarde voor elkaar kan Gentspoort haar bereik verbreden, en tegelijkertijd beter aansluiten bij de noden van de communicatiepartners.

De werkgroep is gestart in februari 2023 en komt +/- 3 keer per jaar samen, afhankelijk van het proces en de communicatieaanpak.

- **Werkgroep contractering en financiering**

Vanuit een praktische werkwijze werd een werkgroep opgericht die zich zal buigen over de inhoud en reikwijdte van de DBFM-overeenkomst, waar in beginsel wordt van uitgegaan. De keuze van contracteringsstrategie en de kostenverdeling en financiering van het project zal in deze werkgroep besproken worden. Deze werkgroep is gestart in februari 2023.

- **Werkgroep verwerving en ontwikkeling**

Daarnaast wordt ook een werkgroep verwervingen en ontwikkelingen opgericht. Algemeen zal de werkgroep zich buigen over de verwervingen. In eerste instantie zal de focus liggen op omgeving Dampoort waar op vandaag al duidelijk is dat belangrijke verwervingen noodzakelijk zijn en waar ook gronden van verschillende overheden nodig zijn om het project tot een goed einde te brengen. Deze werkgroep is gestart in maart 2023.

- **Werkgroep verkeersmodellen**

Deze technische werkgroep wordt opgericht in functie van verkeersmodellering. De focus van deze werkgroep zal gericht zijn op de aanpak, opbouw en validatie van het netwerk in het Regionaal Verkeersmodel en de microsimulaties. Deze werkgroep zal opgestart worden begin mei 2023 en zal enkele keren op afroep in functie van het ontwerpproces van fase 2 samenkomen.

- **Werkgroep bronmaatregelen en ondergrond**

Deze technische werkgroep wordt opgericht in functie van bronmaatregelen en riolering en nutsleidingen. De eerste werkgroep wordt ingepland midden mei 2023.

Spoor 3: Meedenken en reflecteren

Gentspoort laat de omgeving op verschillende manieren mee nadenken en feedback geven op het project. Concreet zijn er twee participatiesporen:

- Denktank, als stadsbreed spoor
- Werkateliers, als lokaal spoor

Denktank

De denktank geeft input aan en formuleert suggesties. Via de denktank ontvangt het team feedback vanuit een groep die de Gentse samenleving in brede zin vertegenwoordigt.

De denktank volgt de flow van het project, kan feedback geven of kan door de stuurgroep om input gevraagd worden omtrent bepaalde aspecten.

Scope

- **Hefboomfunctie** die Gentspoort kan betekenen voor Gent. De denktank bekijkt dit vanuit de 6 ambities van Gentspoort. Hierbij heeft Gentspoort aandachtig dat deze concreet en tastbaar genoeg worden gemaakt om mee aan de slag te gaan. Dit betekent ook dat ervoor geopteerd wordt om sommige ambities samen te bekijken, via een thematische aanpak. Hierbij wordt er over gewaakt dat de hefboomfunctie volledig in lijn zit met de procedurele aanpak van Gentspoort.
 - Stad in beweging (mobiliteit, modal shift)
 - De toegankelijke stad (toegankelijk, verkeersveilig)
 - De stad van morgen (robuuste & flexibele publieke ruimte)
 - De dynamische stad (karaktervolle identiteit)
 - De gezonde stad (gezonde & aangename leefomgeving)
 - De geëngageerde stad (draagvlak, budget & timing)

- **Grote lijnen van proces**

De zesde ambitie, de geëngageerde stad, hoort samen met de 'grote lijnen van proces'. De denktank volgt het algemene proces mee op en geeft hierop feedback. Ook de communicatie en participatieaanpak komt aan bod.

Wie

Belangrijke stakeholders, adviesraden, middenveld en inwoners. Er wordt gemikt op een werkbare groep deelnemers, 1/3^e verdeling tussen georganiseerd middenveld, adviesraden, inwoners. Experts kunnen worden uitgenodigd om over een specifiek thema of onderwerp hun kennis te delen, toelichting te geven, ...

- **Georganiseerd middenveld:** zij worden geselecteerd uit de stakeholdermapping, overleg met De Werkvennootschap, Stad Gent en via de Werkgroep Communicatie & Participatie. Deze groep stakeholders komt al een eerste maal samen voor de Meerdaagse, zodat 'het middenveld' op de hoogte is.
- **Adviesraden:** Alle erkende stedelijke adviesraden van de stad Gent worden mee uitgenodigd voor de Preview. Van hieruit kunnen ze hun gewenste betrokkenheid (voor denktank en/of werkateliers) dan ook aangeven. Belangrijk is dat indien zij deelnemen aan de Denktank dit als burger en vanuit hun thematische expertise is, maar niet als afgevaardigde van de adviesraad. Daarnaast zijn ook toelichtingen op de raden zelf mogelijk.
- **Inwoners:** inwoners kunnen zich kandidaat stellen tijdens de meerdaagse. Uit deze groep wordt een qua aantal hanteerbare groep samengesteld op basis van criteria die de diversiteit, in al haar facetten, van Gent weerspiegelen. Deze criteria worden nog definitief samengesteld in samenspraak met onze partners.

Werkateliers

De werkateliers worden betrokken in verschillende ontwerpfasen. Op die manier kunnen ze input geven om het ontwerp sterker en meer gedragen te maken. Vanuit de werkateliers kunnen er bottom-up kansen worden gedetecteerd waarbij inwoners en lokale actoren vanuit samenwerkingsverbanden voorstellen kunnen formuleren of eventueel zelf initiatieven kunnen nemen.

De werkateliers zitten procesmatig ingebed in het ontwerpproces en zullen minstens 2x voor het definitieve schetsontwerp hierrond gewerkt hebben. (indicatie werksessie juni & oktober).

Scope

De werkateliers geven **input op het ontwerp** van hun lokale omgeving. Het is de ambitie om tegen einde 2023 het schetsontwerp klaar te hebben. Dat betekent dat input best nu gegeven wordt, zodat het ontwerpteam de gegeven input kan meenemen.

Daarbij kunnen de Werkateliers onderzoeken welke **kansen (korte of lange termijn, al dan niet tijdelijk)** mogelijk kunnen zijn die de directe leefomgeving ten goede komen. Daarbij kunnen er ook ingrepen zijn die het gehele traject van Gentspoort 'opladen', die worden mede besproken met de Denktank (wisselwerking).

Wie

Inwoners en lokale actoren. Er wordt gevraagd dat mensen die willen participeren zich wel inschrijven (vanwege organisatorische redenen) en zich engageren voor de verschillende werkateliers die doorgaan (minimaal 2). Zo kan er op voorgaande feedback en inzichten worden voortgewerkt.

Spoor 4: Informeren en betrekken

Met onze communicatie wordt de brede bevolking betrokken en geïnformeerd. Dit gebeurt met verschillende kanalen, op maat van het project en onze doelgroepen. Er wordt onder andere gebruik gemaakt van de website, sociale media, brieven, kranten, digitale nieuwsbrieven, video's, campagnes en een mobiel infopunt (zie hoofdstuk 4.1.2.3 Communicatie-acties per doelgroep).

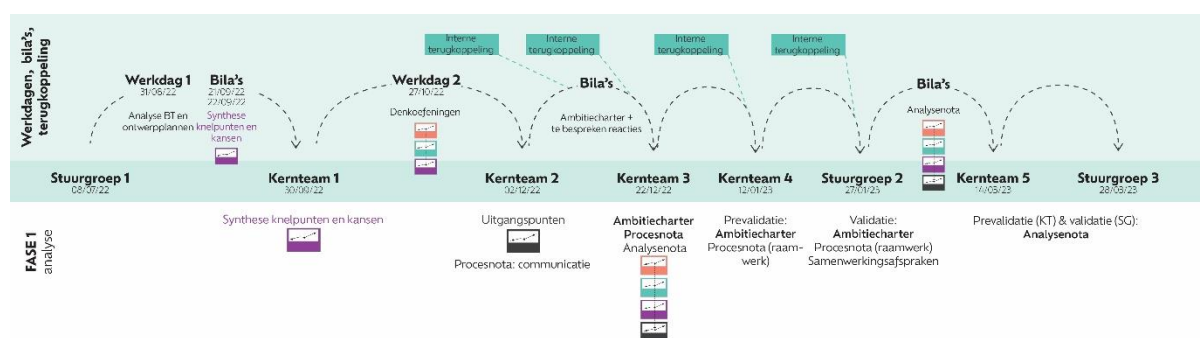
We willen de Gentenaars niet enkel informeren over het project, maar ook betrekken. Dit is de doelstelling voor de Gentspoort Meerdaagse (zie hoofdstuk 4.1.3 Bijzondere aandacht voor brede lancering: de Gentspoort Meerdaagse).

3. Terugblik

Dit hoofdstuk blikt terug op de belangrijkste stappen die werden gezet sinds de start van het project en zal bij iedere versie van de procesnota een update krijgen. Deze versie (nummer 4) bevat een volledige terugblik naar de eerste fase van het project, de analysefase.

3.1 Fase 1

De eerste fase, de analysefase, werd uitgewerkt waarbij de inzichten uit de analysesnota en de ambities zoals geformuleerd in het ambitiecharter ons de nodige inzichten geven om door te starten met fase 2.

Figuur 4. Opbouw producten doorheen fase 1, in interactie met ambtelijk en bestuurlijk overleg (zie ook volgende pagina)

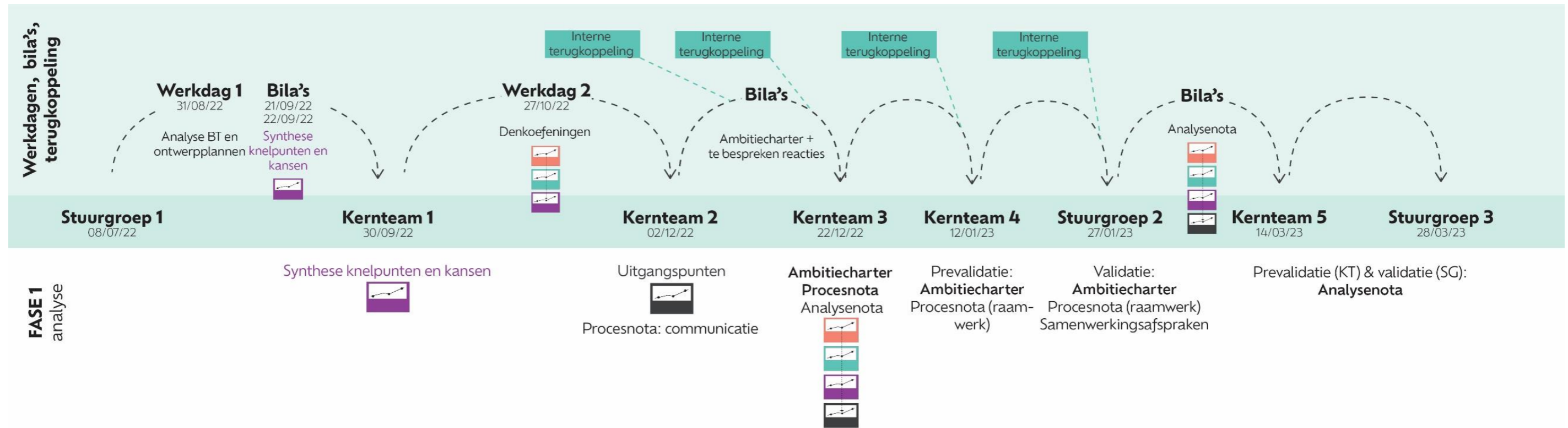
Startend met een eerste stuurgroep op 4 juli 2022 en Meet & Greet op 7 juli 2022 waarop het project werd voorgesteld, werd een traject afgelegd waarbij de inhoudelijke uitwerking en inzichten werden getoetst en gevoed via werkdagen en bilateraal overleg. De documenten analysesnota, ambitiecharter en procesnota groeiden mee doorheen deze periode en werden stelselmatig met het kernteam teruggekoppeld. Bovenstaande figuur geeft deze interactie tussen werkdagen, bilaterale en multilaterale overleggen en de relatie met het kernteam en de stuurgroep weer aan de hand van de belangrijkste overlegmomenten die tijdens de afgelopen periode werden georganiseerd. Fase 1, de analysefase, resulteert zo in volgende producten:

- **Het ambitiecharter**, als belangrijke leidraad in het verdere proces en als kompas om mogelijke oplossingen te evalueren tijdens het verdere ontwerp- en studietraject. Het ambitiecharter werd op 27 januari 2023 voorgelegd aan en goedgekeurd door de stuurgroep (stuurgroep 2).
- **De analysesnota**, die de inzichten bundelt uit de inventarisatie en analyse aan de hand van een overzicht van: de bestaande toestand, de ontworpen toestand (vanuit eerder gelopen studie en onderzoek), knelpunten en kansen en uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor het ontwerpend onderzoek in fase 2. De analysesnota wordt voorgelegd aan de stuurgroep op 28 maart 2023 (stuurgroep 3).
- **De procesnota**, als document om het procesverloop en de wijze waarop actoren worden betrokken te beschrijven.

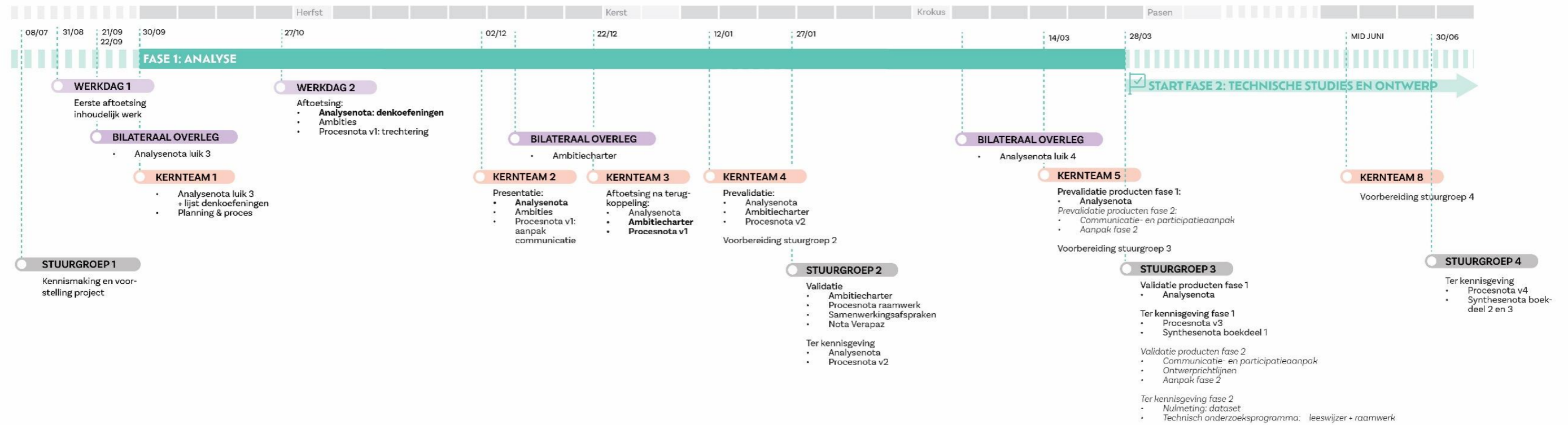
Tijdens de analysefase werden verschillende belangrijke uitdagingen op vlak van communicatie en mogelijke communicatierichtingen verkend. Onder meer door interviews met diverse stakeholders, maar ook door een benchmark van gelijkaardige tramprojecten en een mediascreening van hetgeen

er de afgelopen periode werd gecommuniceerd over het project. Daarbij werd een werkgroep communicatie opgestart om de verdere aanpak inzake communicatie voor te bereiden en concrete voorstellen uit te werken.

Volgende figuur geeft een overzicht van de verschillende overlegmomenten die plaatsvonden in Fase 1. De lijst van de verschillende overlegmomenten met partners, stakeholders en belanghebbenden die tot op heden doorgegaan zijn, is terug te vinden in bijlage 1.

Figuur 5. Opbouw producten doorheen fase 1, in interactie met ambtelijk en bestuurlijk overleg

Figuur 6. Overzicht procesverloop fase 1

4. Communicatie- en participatieaanpak

Betrekken van stakeholders, communicatie en participatie zijn **cruciale elementen van de procesaanpak**. Wanneer goed afgestemd op elkaar en het proces, kan dit versterkend werken. Hierbij wordt het te voeren proces als leidend gezien. Er zijn momenten waar communicatie en participatie mogelijk en gewenst is, maar ook momenten waarop het verplicht is. Van die ankerpunten wordt dankbaar gebruik gemaakt in Gentspoort.

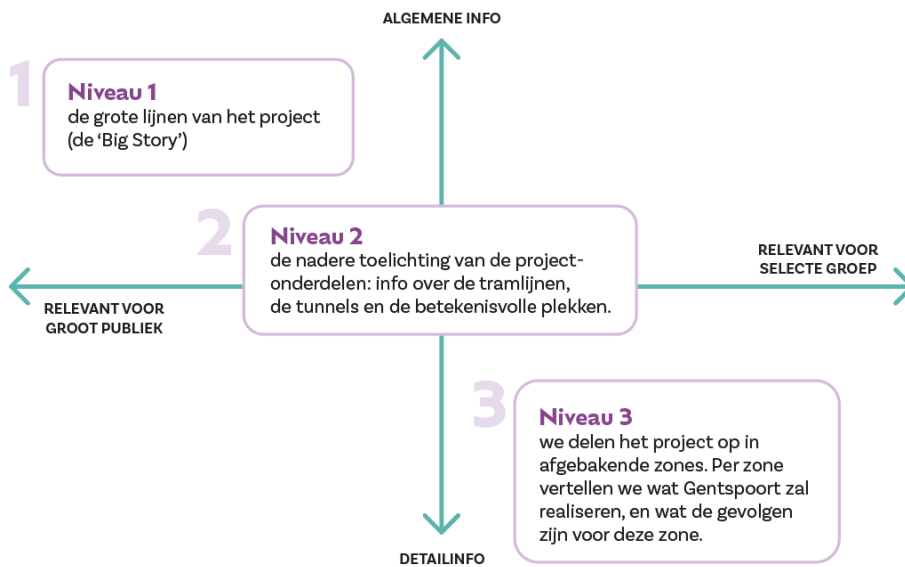
Het opzetten van een goede **communicatie-, en participatieaanpak** vraagt allereerst ook een diepgaande kennis van de inhoud. In de eerste analysefase komen ook knelpunten en eventuele belangenconflicten scherp naar voren. De ruimte is immers beperkt en er moeten onvermijdelijk op bepaalde plekken keuzes worden gemaakt. Binnen Gentspoort is die analyse tastbaar gemaakt via het derde en vierde luik van de Analysenota. Samen met de input tijdens fysieke interactiemomenten bevatten die een schat van waardevolle informatie voor de in opmaak zijnde communicatie- en participatieaanpak.

4.1 Communicatieaanpak

Communicatie over een groot en complex infrastructuurproject in een dichtbevolkte omgeving als Gent is een vak apart maar vormt een cruciaal deel van het project Gentspoort. Dit project hertekent een groot deel van Gent. Een niet te onderschatten uitdaging. Communicatie is 80% emotie en 20% ratio. Voor infrastructuurcommunicatie en het stakeholdermanagement een belangrijk gegeven om mee rekening te houden. Voor Gentspoort is er een doorlooptijd van vele jaren. Het begint ver voordat de gemiddelde burger er wakker van ligt, maar het is juist in Fases 2 en 3 dat er inhoudelijke input en feedback gegeven kan worden, waardoor de ontwerpen en het toekomstig plan nog beter afgestemd kunnen worden op de omgeving.

4.1.1 **Belang van communicatie**

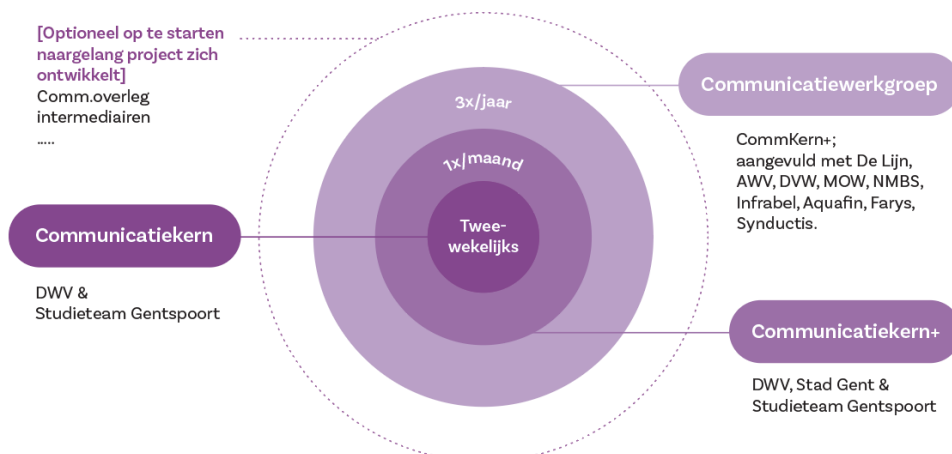
Via communicatie wordt **iedereen up-to-date** gehouden waarover dit project gaat. Het brede publiek en de pers zijn op dit moment niet op de hoogte van wat Gentspoort inhoudt. Niet onlogisch aangezien het project meer dan 70 deelstudies uit eerdere trajecten verenigt. Die informatieachterstand moet weggewerkt worden. Het project wordt behapbaar gemaakt door te werken met drie informatieniveaus afhankelijk van het doelpubliek en wat zij willen weten.

Communicatie is ook belangrijk om de het project **herkenbaar** te maken. Alle lopende en aangekondigde projecten in Gent hebben hun eigen communicatie-uitingen. Er komt dus al veel informatie over (infra)projecten op de Gentenaars af. Het project heeft nood aan weloverwogen keuzes over de branding, de tone of voice en de middelenmix om een plaats in het landschap te veroveren.

Communicatie is noodzakelijk om het **draagvlak** verder uit te bouwen, om geen verrassingen te hebben bij de start van de werken en om het eigen verhaal in handen te nemen en te houden.

Deze opstartfase legt het fundament voor de verdere communicatiewerking van Gentspoort. Dat betekent dat niet enkel externe, maar ook interne communicatie aan bod komt. Denk aan afspraken rond de wisselwerking tussen communicatie en stakeholdermanagement. Wie wanneer wordt geïnformeerd is belangrijk. Maar ook de participatie-aanpak: waarover kan de participatie gaan en hoe worden de juiste verwachtingen gecreëerd bij de doelgroepen over het participatieproces? Daarnaast bevat deze uitdaging ook het anticiperen op situaties waarin het tegenzit (crisiscommunicatie). Hiervoor wordt samengewerkt met een communicatiekern, communicatiekern+ en een bredere communicatiewerkgroep (zie hoofdstuk 2.5 Projectsamenwerking overlegstructuur).

4.1.2 Aanpak

4.1.2.1 Doelgroepbepaling

Team Communicatie staat in voor het informeren en betrekken van de brede bevolking. In 'De Gentenaar' herkennen Gentspoort verschillende types, met elk een eigen informatiebehoefte. Daarom de communicatiedoelgroepen via persona's gedefinieerd. Deze vormen de vertaling van een abstract begrip naar een begrijpelijke personificatie. Het team plaatst zich als het ware in de hoofden van de stakeholders en kennen hen specifieke eigenschappen toe. Zo houdt het team Gentspoort zichzelf scherp om te bekijken of het project effectief iedereen kunnen bereiken met onze middelenmix.

De basispersona's zijn actoren die in de periode tot 2025 specifieke noden kunnen hebben op het vlak van informatievoorziening over het project. In de **brede publiekscommunicatie (niet specifiek per doelgroep) hecht Gentspoort belang aan herkenbaarheid. De verschillende persona's worden bepaalde eigenschappen toegedicht, maar variëren ook.** Zo wordt een laagdrempelige communicatie gegarandeerd die verstaanbaar is voor jong en oud.

4.1.2.2 Inclusieve communicatie

Met de communicatieaanpak wilt het project iedereen kunnen bereiken. Ongeacht achtergrond, opleidingsniveau, geletterdheid, moedertaal, etc. Dat betekent dat er actief aandacht gegeven wordt aan inclusieve communicatie. Door in de persona's verschillende achtergronden te verwerken, wordt een alertheid behouden om altijd kritisch te kijken naar de verstaanbaarheid van de boodschap. Elke Gentenaar moet informatie kunnen verwerken over ons project. Dat wordt gedaan door **toegankelijk te schrijven**, een **toegankelijkheidscheck** door te voeren op het kleurgebruik (volgens de overheidsnorm) én zoveel mogelijk **visueel te communiceren**. Daarbij is er een nauw contact met de wijkregisseurs en met de toegankelijkheidsambtenaren van Stad Gent.

4.1.2.3 Communicatie-acties per doelgroep

Per persona wordt communicatie op maat gemaakt. Gentspoort analyseert hoe de stakeholders momenteel tegenover het project staan (*attitude*). Daarna worden onze communicatieve doelen scherp gezet (*doel*) en wordt gericht bekeken welke communicatieve en participatieve acties daarbij kunnen helpen (*actie*). Hoe je communiceert in de analysefase is bijvoorbeeld heel anders dan in de uitvoeringsfase. Dat resulteert in een specifieke middelenmix per fase in het proces. Een voorbeeld

van een middelenmix voor de analysefase is opgenomen in onderstaande tabel.

Middel	Gentenaar in projectgebied	Wijde omgeving Gent	Anderstalige inwoners Gent	Lokale politiek	Vlaamse politiek	Pers	Ambtelijke partners	Middenveld
Projectwebsite	X	X	X	X	X	X	X	X
Facebook	X	X	X			X	X	X
Twitter				X	X	X	X	X
Q&A's	X	X		X		X	X	X
Hoplr	X		X					
Verklarende begrippenlijst	X			X		X	X	X
Bewonersbrief	X		X				X	X
Infokrant	X	X	X				X	
Digitale nieuwsbrief	X	X		X		X	X	X
Factsheet voor wijkregisseurs	X		X					
Projectvideo	X	X	X	X		X	X	X
Videoreeks 'Over Gentspoort'	X	X	X	X		X	X	
Trams als mobiel infopunt	X	X	X	X			X	X
Acties tijdens awareness campagne	X	X	X	X	X	X	X	X

4.1.3 Bijzondere aandacht voor brede lancering: de Gentspoort Meerdaagse

Gentspoort heeft maar één kans om een goede eerste indruk te maken. Met een 'Gentspoort Meerdaagse' maakt Gent voor het eerst uitgebreid kennis met Gentspoort: met het waarom, de projectonderdelen en het proces.

Gentspoort heeft een dubbele doelstelling voor de Meerdaagse: de Gentenaars worden niet enkel geïnformeerd over het project, maar ook betrokken. Met andere woorden: Gentspoort wilt laten weten wie het team Gentspoort is en wat het project inhoudt, en ook de Gentenaar aansporen om mee te denken over ons project. Gedurende meerdere dagen wordt de stad ondergedompeld in een Gentspoort-bad.

De drie informatieniveaus om het project behapbaar te maken worden ook gebruikt in de Gentspoort Meerdaagse.

- **Niveau 1 – de grote lijnen van het project:** via onder andere een herkenbaarheidscampagne; een bestickerde tram, affiches met call to actions naar de website aan OV-haltes, bedrukte broodzakken, ...
- **Niveau 2 – de projectonderdelen:** de nadere toelichting via onder andere een persbriefing, een infokrant en infomarkten in de projectzones en op termijn de verplaatsbare infotram.
- **Niveau 3 – informatie per zone:** via lokale infomarkten en gebruiksvriendelijke detailpagina's op de website

Vooraf niveau 3 is gericht op het engageren en betrekken van actoren.

4.2 Participatieaanpak

4.2.1 Belang van participatie

Niet alleen op vlak van communicatie, ook op vlak van participatie werden tijdens de analysefase de mogelijkheden en verwachtingen verkend. Hierbij is het belangrijk om de doelstellingen (*waarom participeren*) helder voor ogen te hebben. Naast inhoudelijke doelstellingen, bevat een participatieaanpak ook procesmatige doelstellingen. Hieronder worden enkele algemene krijtlijnen en de visie op participatie weergegeven, dit vormt de basis waartegen iedere stap of actie van de aanpak in de komende jaren wordt afgetoetst.

Voorbeelden van inhoudelijk doelstellingen zijn:

- mensen correct informeren;
- lokale kennis ophalen.

Voorbeelden van procesmatige doelstellingen zijn:

- mensen ruimte bieden om hun bezorgdheden te uiten en vragen te stellen;
- mensen naar elkaar laten luisteren om tot inzicht te komen dat er ook andere meningen zijn;
- zoeken naar de 'gouden driehoek': met andere woorden als ontwerper/onderzoeker doorvragen om te achterhalen welke belangen mensen met op het eerste zicht tegengestelde standpunten misschien toch delen;
- mensen de tijd geven om te wennen aan het idee dat er iets gaat veranderen.

4.2.1.1 Definitie van 'sterke' participatie

Geconnecteerd (mensericht plannen)

Acties, methodieken en werkmateriaal is op maat gemaakt van de beoogde doelgroep. Dit maakt dat er een verscheidenheid van werkvormen en werkmateriaal aan bod zal komen. Er wordt steeds vertrokken vanuit de hoofden van de beoogde doelgroep.

Iteratief (bijsturen & veranderen)

Er wordt duidelijk aangegeven welke fasen er worden onderscheiden in het traject en welke concreet te nemen stappen er zijn. Flexibiliteit en ruimte wordt behouden om bij te sturen waar nodig. Dit resulteert in een iteratieve aanpak en een gradueel proces waarbij eerdere stappen de volgende bijsturen. Dit is essentieel om voldoende maatwerk te bieden en in te spelen op de input die er gaandeweg wordt verworven alsook op veranderende of niet voorziene factoren.

Resultaatsgericht & actiegericht

Bij iedere stap worden heldere doelstellingen en de verwachtingen en rollen die participanten vervullen benoemd. Op die manier worden er geen valse verwachtingen gecreëerd, weten participanten steeds waaraan ze bijdragen in het traject en is er een gerichte focus in de aanpak en werkvormen. De werkvormen wordt afgestemd op de doelgroep, waarbij gestreefd wordt naar een zo actiegerichte mogelijke methodiek – aangezien dit voor participanten de meest aantrekkelijke en motiverende werkwijze is.

Op het juiste moment

De aanpak wordt aangepast aan het geschikte moment binnen de tijdspanne van het project. Zeker bij een langlopend traject als Gentspoort is dit van groot belang. Hierbij wordt er rekening gehouden met de opvolging die nodig is. Als op een bepaald moment een bepaalde manier van werken niet past, dan moet de timing van de betreffende participatie actie herzien worden.

4.2.1.2 Samenhang communicatie – hand in hand

Communicatie en participatie gaan hand in hand samen. Voor de goede (werk)orde worden ze gedefinieerd als afzonderlijke delen en werkwijzen. In de praktijk is de verwevenheid zeer groot en altijd aanwezig. Een heldere en transparante communicatie vormt de eerste stap van de participatieve aanpak. Waar de vrijheidsgraden in het ontwerp en de onderzoeksvragen ruimte laten voor participatie kunnen verdere participatieve stappen worden gezet waarbij de participanten meer en meer laten cocreëren. Indien dit niet mogelijk is worden verkeerde verwachtingen gecreëerd maar wordt er enkel gewerkt met laagdrempelige en heldere communicatie.

Het is belangrijk dat deelnemers het bredere verhaal en de visie achter het traject kennen waaraan ze bijdragen. Dan ontstaat er begrip voor reeds genomen beslissingen en de randvoorwaarden. De participatieve werkvormen worden daarom omkaderd met een sterk communicatief verhaal waarin de 'waarom' van beslissingen en keuzes duidelijk wordt.

4.2.2 Aanpak

De participatieopzet wordt uitgewerkt door een hechte samenwerking van de volgende partners:

- De Werkvennootschap (projecteigenaar)
- Sweco: trekkende & coördinerende rol
- Stad Gent (beleidsparticipatie & projectbureau ruimte)

4.2.2.1 Participatie via twee sporen: stadsbreed (denktank) & lokaal (werkatelier)

Inwoners, gebruikers, handelaars, ...rechtsreeks betrekken is niet eenvoudig gezien de moeilijke beheersbaarheid qua aantal. Daarom wordt er op twee sporen gewerkt, met denktanks en werkateliers. Voor de denktank is het van belang om een voldoende diverse groep samen te stellen die de samenleving en de verschillende thema's van Gentspoort vertegenwoordigt. Bijkomend stimuleren het project alle inwoners, gebruikers, handelaars, ... die lokaal betrokken zijn om deel te nemen aan de diverse werkateliers voor hun zone. Op deze manier worden Gentenaars zowel rechtsreeks als onrechtstreeks betrokken bij het gehele traject. Er is ook een vorm van vertegenwoordiging door de intense betrokkenheid van de diverse adviesraden bij de denktank.

De denktank kijkt naar de langere termijn en zal eerder op een overkoepelend niveau functioneren. Waar tegenover de werkateliers zeer lokaal, concreet en meer actiegericht te werk gaan. (Zie hoofdstuk 2.5 Projectspecifieke overlegstructuur)

De planning van de denktank en werkateliers wordt zo op elkaar afgestemd dat er kan voortgewerkt worden op elkaanders werk. De denktank (werktitel) werkt rond de hefboomfunctie van Gentspoort alsook rond het algemene proces. Hier komt dus niet het concrete niveau van de werkateliers aan bod maar zullen wel de contouren besproken worden waarbinnen de werkateliers plaatsvinden. Om het proces verder te versterken wordt er ook in de planning van denktank, werkateliers, kernteam en stuurgroep op elkaar afgestemd kan worden. Zo kan de feedback van de werkvormen (denktank, werkateliers) worden meegegeven aan de leden van het kernteam en de stuurgroep. Op die manier wordt de procesvoering versterkt op participatief vlak. De planning van het inhoudelijke proces en de mijlpalen zijn hiervoor richtinggevend.

4.2.2.2 Mogelijkheid tot bijkomende acties

Gezien de lange duur van het traject lijkt het goed om het traject op de radar te houden voor de inwoners van Gent via enkele flankerende acties. Verwijzende naar het iteratieve proces zijn dit zaken die gaandeweg nog ontwikkeld kunnen worden, bijv. vanuit de denktank of de werkateliers (werktitels). Momenteel wordt er reeds aan één concrete flankerende actie gedacht:

Gentspoort op school

Een schools programma dat kan inhaken op de **brede hefboomwerking** van Gentspoort, kan een meerwaarde betekenen voor het project en de betrokken scholen. Alle scholen in de omgeving van het tracé kunnen hieraan meewerken. Dit kan gaan van kleuterschool tot universiteit. De brede hefboomwerking biedt immers een brede educatieve en academische houvast om boeiende lessen, opdrachten en leerstof rond op te bouwen. Denk aan aspecten als klimaat – openbare ruimte en leefomgeving – mobiliteit – economie. Het lijkt boeiend om samen met de scholen te bekijken hoe zij dit kunnen vastnemen en integreren in hun eigen werking.

Het zesjarige kind van vandaag zal de nieuwe tram voor het eerst kunnen nemen vanaf de leeftijd van 16 jaar. Gedurende al deze jaren is dit traject aan de gang. Gedurende al deze jaren kan er gewerkt worden rond het 'waarom', rond de hefboomwerking & de zes ambities, rond concrete realisaties en ingrepen die dan al zichtbaar zijn. Gedurende al deze jaren vormen de schoolomgevingen langs het tracé een knooppunt van toekomstige gebruikers.

Gent: Europese Jongerenhoofdstad 2024

Bijkomend dient opgemerkt te worden dat Gent in 2024 één jaar lang de **Europese Jongerenhoofdstad** wordt. Deze titel wordt elk jaar uitgereikt door het European Youth Forum. Het Gentse project voor 2024 heet '**We are the city**' en is opgebouwd rond drie thema's:

- **Engage**: vrijwilligerswerk en burgerschap bij jongeren stimuleren
- **Empower**: fysieke en mentale ruimte voor jongeren creëren
- **Care**: bouwen aan een warme stad waar jongeren zich veilig voelen

Gezien de thema's kan het interessant zijn om hier de handen ineen te slaan – als een opstap naar een bredere hefboomwerking zoals hierboven beschreven.

Gentspoort houdt de ogen en oren open voor andere processen en projecten die (mogelijk) een positieve kans kunnen zijn om het draagvlak en de hefboomwerking te versterken.

5. Procedurele analyse

In fase 2 zullen verschillende procedurele stappen gezet worden om het project juridisch en procedureel te verankeren. Dit hoofdstuk gaat na welke procedurele stappen van toepassing (kunnen) zijn en hoe deze zich ten opzichte van elkaar en in de tijd situeren.

Opmerking: de focus ligt op de verschillende te doorlopen procedures en hun onderlinge interactie. De aspecten die betrekking hebben op diverse technische onderzoeken (boringen, sonderingen, milieuhygiënisch onderzoek, archeologisch vooronderzoek, bemalingsstudie, ...) worden opgenomen in het rapport 'Technisch onderzoeksprogramma'.

5.1 Procedure complexe projecten

De procedure complexe projecten wordt niet gevolgd voor het project Gentspoort.

5.2 Opmaak Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP)

Een RUP lijkt op dit moment niet nodig, maar de noodzaak tot opmaak van een RUP dient verder gemonitord te worden. Ook de opmaak van een projectstudie met bijhorende projectvergadering lijkt op dit moment niet nodig, maar dit dient ook verder gemonitord te worden.

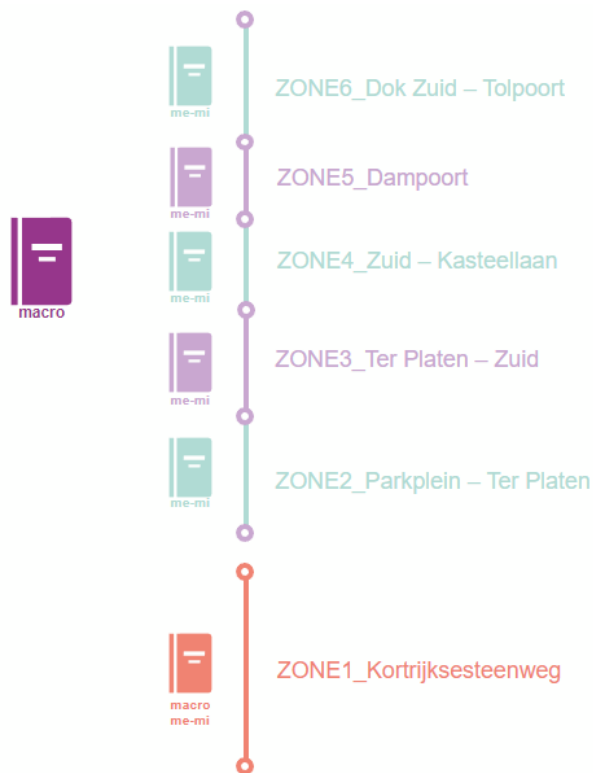
5.3 Procedure decreet basisbereikbaarheid

Voor het project Gentspoort is het decreet basisbereikbaarheid van toepassing. De opmaak van zowel een start- als een projectnota is hierbij noodzakelijk, hierbij moet men doorgaans rekenen op ongeveer 10 maanden doorlooptijd. De totale doorlooptijd wordt echter mede bepaald door de afstemming met parallel lopende procedures, zoals de project-m.e.r.

Vanuit de huidige inzichten wordt aanbevolen om met twee startnota's te werken: een afzonderlijke startnota voor zone1 (omgeving Kortrijksesteenweg, zie ook hoofdstuk 9) en een tweede startnota voor de overige zones. Per startnota wordt gewerkt op verschillende schaalniveau's: overkoepelende aspecten worden behandeld op het macroniveau en zonespecifieke aspecten op microniveau.

Vervolgens is het mogelijk om de procedure na goedkeuring van de startnota verder op te splitsen in verschillende projectnota's. Of dit aangewezen is, zal onder meer afhangen van de gedetecteerde risico's voor een bepaalde zone tijdens de opmaak van de startnota. Indien er geen specifieke risico's gedetecteerd worden, geniet het de voorkeur om met hetzelfde aantal projectnota's verder te gaan.

Voor elke start- en projectnota is de oprichting van een projectstuurgroep noodzakelijk. De noodzaak voor een projectstuurgroep vloeit voort uit het decreet basisbereikbaarheid waardoor stakeholders worden uitgenodigd voor de projectstuurgroep die een mobiliteitsinsteek hebben of adviesverlenende instanties in kader van de omgevingsvergunning(en). Volgende stakeholders worden in overweging genomen (niet-limitatieve lijst): stad Gent, de Lijn, NMBS, Infrabel, Departement mobiliteit en openbare werken, Agentschap wegen en verkeer, De Vlaamse Waterweg en de Provincie Oost-Vlaanderen. Er wordt aangeraden om ook Onroerend Erfgoed (voor zones 2-6) en Departement Omgeving uit te nodigen voor de projectstuurgroep.

Figuur 7. Voorstel van aanpak startnota's

5.4 M.e.r.- plicht

Een plan-MER is niet noodzakelijk zolang geen RUP aan de orde is (zie hiervoor). Een project-MER is wél noodzakelijk en de bestaande project- en plan-MER's zijn hiervoor niet bruikbaar. Eén (of meerdere) nieuw(e) project-MER('s) is (zijn) dus noodzakelijk.

Gezien de grootte en mogelijke gevoeligheid van het dossier wordt een juridisch zo robuust mogelijk proces vooropgesteld. Hierbij wordt geadviseerd om twee participatiemomenten en adviesmomenten in te lassen tijdens specifieke momenten in het MER-traject. Hierdoor wordt voor het project-MER een totale doorlooptijd van ca. 17 maanden gerekend (tot medio 2023).

Rekening houdend met de projectkenmerken, waarbij de zones ruimtelijk en inhoudelijk sterk verweven zijn, uitgezonderd zone 1 dat ruimtelijk gescheiden is van de overige zones en een andere ruimtelijke context kent, worden momenteel volgende opties verder verkend:

- Één project-MER voor het geheel
- Een opsplitsing in meerdere project-MER's waarbij een mogelijke opdeling kan zijn:
 - één project-MER voor zone 1
 - één project-MER voor de overige zones

5.5 Omgevingsvergunning

Voor alle handelingen nodig voor de realisatie van het voorkeursontwerp zoals beoordeeld in het project-MER, moet een omgevingsvergunningsaanvraag opgemaakt worden. Dit betekent dat de omgevingsvergunningsaanvraag/aanvragen voor het project Gentspoort een vrij hoog detailniveau zullen moeten bevatten. Dit betekent ook dat er een belangrijke interactie ontstaat met de DBFM-procedure. Immers, belangrijke wijzigingen aan het ontwerp, na het verkrijgen van de omgevingsvergunning, zullen een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag (OVA) vereisen.

De opmaak van een dossier omgevingsvergunningsaanvraag neemt in principe enkele maanden in beslag. Er zijn bepaalde voordelen aan het verder opsplitsen van het project in verschillende OVA's, zelfs verschillende OVA's voor verschillende deelzones binnen de zes hoofdzones zijn mogelijk en kunnen voordelen bieden.

5.6 Gemeentewegendecreet

Het gemeentewegendecreet stelt onder artikel 8 dat niemand een gemeenteweg kan aanleggen, wijzigen, verplaatsen of opheffen zonder voorafgaandelijke goedkeuring van de gemeenteraad. Er wordt een procedure 'Zaak der Wegen'/Nota Rooilijn Gemeentewegendecreet opgestart wanneer:

- Er wijzigingen komen in het gemeentelijk beheer van wegen ((nieuwe) wegenis/publieke ruimte komt in gemeentelijk beheer of verandert van gemeentelijk naar een ander beheer of de rooilijn van de wegenis in gemeentelijk beheer wijzigt);
- Een oude buurt- of voetweg gewijzigd of afgeschaft wordt.

De procedure Zaak der wegen kan ofwel autonoom ofwel geïntegreerd met de omgevingsvergunningsaanvraag opgestart worden. In het geval deze procedure geïntegreerd wordt binnen de omgevingsvergunningsaanvraag, neemt de proceduretijd voor de omgevingsvergunningsaanvraag toe met 60 kalenderdagen. Dit is de tijd die nodig is om de wijzigingen aan de gemeentewegen goed te keuren door de gemeenteraad. Voor het omgaan met gemeentewegen kan volgende aanpak worden voorgesteld:

- Een verschuiving, verbreding of een gelijkaardige wijziging die 1 op 1 gelinkt is aan het ontwerp kan gecombineerd worden aangevraagd in de betreffende omgevingsvergunningsaanvraag.
- Om de omgevingsvergunning(en) niet verder te bezwaren (inhoudelijk) en te verlengen (tijd), lijkt het aangewezen om buurtwegen die op heden in de feiten reeds zijn afgeschaft, maar administratief nog niet, los te koppelen van de omgevingsvergunning en voorafgaand aan de vergunningsaanvraag te behandelen. Hierbij valt op te merken dat inhoudelijke afstemming nodig is zodat de nieuwe rooilijn die wordt opgenomen in de zaak der buurtwegen overeenstemt met de omgevingsvergunningsaanvraag.

5.7 Grondverwerving

Het project Gentspoort vertrekt van het publiek domein, maar mogelijks zullen op specifieke plekken verwervingen nodig zijn. In omgeving Dampoort is reeds duidelijk dat verwervingen nodig zullen zijn. Er wordt daarom nauwgezet gemonitord waar het ontwerp de grenzen van het publieke domein

opzoekt. Deze plekken worden nauwlettend opgevolgd en indien nodig wordt het ontwerp op deze locaties sneller gedetailleerd.

In onze aanpak worden twee types onderscheiden om de nood aan eventuele verwervingen op te volgen:

- gevoelige zones, dit zijn zones die in private eigendom zijn en/of waar verwerving bijkomende moeilijkheden kan ondervinden omwille van bijvoorbeeld bestemmingen, beschermingen, ...
- kritische plekken, dit zijn de zones waar het project aanleunt bij de grenzen van het openbaar domein

5.8 Procedure tunnelveiligheid

Tijdens het ontwerp- en bouwproces zal worden onderzocht en onderbouwd hoe de integrale tunnelveiligheid kan worden gewaarborgd alsook zal worden nagegaan hoe de uit de analyses voortvloeiende veiligheidsmaatregelen technisch te implementeren in het project. Wegens het momenteel nog ontbreken van een sluitende Vlaamse/Belgische methodiek, zal de methodiek van de Nederlandse Landelijke Tunnelstandaard (LTS) in alle fasen van het project als leidraad gebruikt worden.

6. Contractering en financiering

Op 15 oktober 2021 besliste de Vlaamse Regering om haar akkoord te verlenen dat het beleidsdomein MOW een aantal projecten verder zou uitwerken als potentiële Vlaams PPS-projecten. Eén van de opgesomde projecten was hierbij “DBFM project Gent-Dampoort en Vertramming Lijn 4 en 7” opgedragen aan De Werkvennootschap. De contracteringsstrategie voor Gentspoort werkt verder op deze beslissing en zal in eerste instantie volgende vragen verder beantwoorden.

In kader van de uitvoeringsvorm:

- Een DBFM-uitvoeringsvorm past binnen de PPS-samenwerkingsvorm (publieke-privaat), echter dient te voldoen aan een aantal voorwaarden om PPS-geschikt te zijn. Er dient dus de vraag gesteld te worden welke uitvoeringsvorm de meest geschikte is voor de hoofdopdracht, en voor eventuele deelopdrachten: DBFM versus klassieke uitvoeringsvormen?
- Binnen een DBFM-uitvoeringsvorm kan er sprake zijn van één of meerdere DBFM-contracten elk met hun specifieke scope.
- Binnen een DBFM-overeenkomst wordt bepaald welke elementen binnenconfiguratie (onderhoud bij opdrachtnemer) en buitenconfiguratie (onderhoud bij opdrachtgever) geplaatst worden. Het vastleggen van deze configuratie wordt mee binnen de contracteringsstrategie opgenomen.
- Binnen een DBFM-overeenkomst worden afspraken vastgelegd omtrent de financiering van de werken en de betalingsmechanismen aan de opdrachtnemer.

In kader van hoe het project en eventuele deelprojecten in de markt worden gezet of onder welke vorm de plaatsingsprocedure zal verlopen, wordt eveneens beantwoord.

Onderhavige paragrafen geven naast een algemeen kader ook het plan van aanpak en de huidige stand van zaken sedert de start van het project.

6.1 Potentieel DBFM²-project

In de beslissing van de Vlaamse regering werd aangegeven dat een PPS (een publiek-private samenwerking) de mogelijkheid biedt om investeringen te versnellen en sneller de maatschappelijke baten verbonden aan de desbetreffende infrastructuur te realiseren.

² Een DBFM-overeenkomst is een vorm van publiek-private samenwerking. Het is een overeenkomst tussen een opdrachtgevende overheid en een private opdrachtnemer, waarbij deze laatste het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud (Maintain) van een infrastructuurwerk voor zijn rekening neemt, en daarvoor betaald wordt met een prestatieafhankelijke, periodieke beschikbaarheidsvergoeding. Bron: Handboek DBFM 2019 – Vlaams kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking

Tegelijk werd ook benadrukt dat PPS voor de realisatie van mobiliteitsinfrastructuur een kader biedt om - a.h.w. als een hefboom – ook andere beleidsdoelstellingen en ambities van de Vlaamse Regering te realiseren. Het is immers eigen aan PPS dat de private partij een zekere “ontwerpvrijheid” wordt gelaten. De publieke partner specificeert aldus de “outputspecificaties” – de eisen waaraan de infrastructuur moet voldoen inzake gebruik en beschikbaarheid – maar laat de technische en praktische invulling over aan de private partner. De mededingingssituatie tijdens de plaatsingsprocedure noopt de geïnteresseerde marktpartijen vanuit hun kennis, ervaring en innovatief vermogen oplossingen te zoeken die hen een concurrentieel voordeel opleveren. PPS stimuleert aldus innovatie.

Tegelijk laat de techniek van de outputspecificaties samen met een doelmatig gebruik van gunningscriteria toe dat de geïnteresseerde marktpartijen ook ruimtegebruik, landschappelijke inpassing, aspecten inzake waterhuishouding, ecologische aspecten, leefbaarheid... mee in rekening brengen bij het uittekenen van hun voorstel.

Maar het definitieve akkoord van de Vlaamse Regering voor de opstart van een DBFM-plaatsingsprocedure en selectie als Vlaams PPS-project, kan pas gebeuren na een geactualiseerde analyse met betrekking tot de uitvoeringsvorm van het uitgewerkte project. Dit wordt momenteel verder onderzocht. Na definitief akkoord van de Vlaamse Regering zullen mogelijke kandidaat-aannemers worden geselecteerd. Hiertoe zal een selectieleidraad worden opgesteld en voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Tevens zal een maatschappelijke kostenbaten analyse (MKBA) worden opgesteld, ter ondersteuning van de beslissing die de Vlaamse Regering zal nemen over de start van de plaatsingsprocedure van het project.

Tijdens de analysefase werden de mogelijkheden en uitdagingen inzake de contracteringsstrategie verkend. Aan het begin van fase 2, parallel met de opmaak van het schetsontwerp, wordt deze verder uitgewerkt. In die tweede fase zal een PPS-advies gevraagd worden als onderdeel van de nota Vlaamse Regering. Deze toetsing aan de PPS-waardigheid is een aspect dat gedurende de verdere ontwerpfasen van het project blijvend dient te gebeuren en mee een aantal keuzes in de uitvoeringsvorm van het contract zal bepalen.

6.2 Financiering

In samenhang met de contracteringsstrategie zal ook de financiering van het project verder worden uitgewerkt. Dit wordt mee opgenomen door de werkgroep contractering & financiering (zie ook **Error! Reference source not found.**).

Bij aanvang van de fase 2 wordt een raming van het project opgezet volgens de SSK-methodiek (Standaardssystematiek voor Kostenraming – CROW) waarin ook de parameters voor kostenverdeling tussen de verschillende projectpartners zal worden opgenomen. Gaandeweg doorheen de verdere ontwerpfasen zal deze raming verfijnd worden.

7. Interactie met andere processen

Gentspoort is niet het enige project dat wordt uitgewerkt in de Gentse regio. Er zijn verschillende processen en projecten die op een bepaalde manier een impact kunnen hebben op dit project. Soms is de link zeer duidelijk, bijvoorbeeld binnen het wetgevend, ruimtelijk of mobiliteitskader. Andere processen kunnen een eerder subjectief of flankerend effect hebben, maar zijn ook belangrijk om mee in kaart te brengen.

Onderstaand worden enkele van die processen opgelijst volgens een aangepaste variant van de PESTEL (Political, Economical, Social, Technological, Environmental, Legal) onderverdeling. Waarbij hier de vrijheid wordt genomen om Environmental als Omgeving te lezen, dus niet te beperken tot het ecologische of gezondheidsaspect. Deze lijst wordt verder aangevuld gedurende de looptijd van het project. Ook voor het risicomangement kan deze lijst elementen bevatten die zich afspelen buiten het project maar die evenwel een risico kunnen inhouden voor het gewenste verloop van Gentspoort.

Tabel 1: Overzicht processen die mogelijk interactie hebben met voorliggend project

Wat	Wie	Tijd	Zone*	Impact
RUP Dampoort	Stad Gent		Zone 5	Bepaalt de stedenbouwkundige voorschriften voor nagenoeg het volledige projectgebied van deze zone, eventuele bezwaren en de gevolgen daarvan in dat proces kunnen ook een impact hebben op ons project
Visie P&R	Stad Gent		Projectbreed	
Logistiek over water	DVW		Projectbreed	Bevat richtlijnen voor doorvaarhoogtes en -breedtes van bruggen waar tram over zal rijden
Vervoerregio Gent wegcategorisering	VVR Gent		Projectbreed	Wegencategorisering bepaalt inrichting van deze wegen en is dus richtinggevend voor het ontwerp
Visie Citadelpark	Stad Gent		Zone 2	Een sterk gedragen visie die mbt Gentspoort uitspraken doet over waar de grote assen voor voetgangers en fietsers komen op en langs het Museumplein, werd ook een klankbordgroep voor opgericht met inwoners, belanghebbende organisaties en betrokken professionelen
Verapaz brug	AWV		Zone 6	Ontwerp Verapaz beïnvloedt ontwerp in zone 6
Collector Farys Dampoort	Farys		Zone 5	Ontwerp van tunnel aan de Dampoort beïnvloed door aanleg van collector Farys
Kruispuntaanpassingen N43	AWV		Zone 1	Meerdere aanpassingen aan kruispuntconfiguraties na elkaar kunnen als hinderlijk worden ervaren door gebruikers
Kruispuntaanpassingen Afrikalaan	AWV		Zone 5	Meerdere aanpassingen aan kruispuntconfiguraties na elkaar

				kunnen als hinderlijk worden ervaren door gebruikers
RUP Afrikalaan	Stad Gent		Zone 5	De ontwikkelingen binnen het gebied van het RUP hebben een impact op de verkeersintensiteiten in zone 5 en 6 van het projectgebied
Wijkmobiliteitsplannen	Stad Gent		Alle zones	Circulatiemaatregelen dienen op elkaar afgestemd te worden
Arteveldehogeschool Campus Dok Zuid	Sogent, Arteveldehogeschool		Zone 5 en 6	De nieuwe campus van de Arteveldehogeschool zal een impact hebben op de verkeersintensiteiten in zone 5 en 6 van het projectgebied

* Indeling in zones, zie paragraaf 9.1

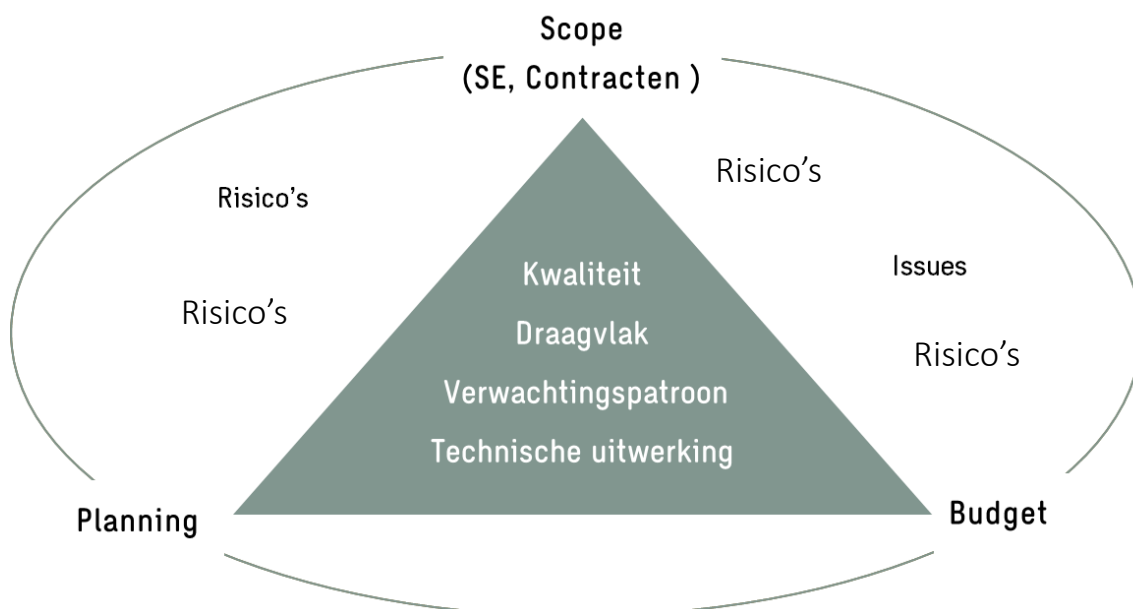
8. Risico's en kansen

8.1 Risicomanagement

8.1.1 Methodiek

Tijdens het volledige procesverloop doorheen alle fasen van het project is het managen van risico's en kansen mee een belangrijk instrument om het project tot een goed einde te brengen.

Risico's/ Kansen hebben een negatief/ positief impact op de projectdoelstellingen. De opdracht is om de projectkaders mogelijks in evenwicht te houden. Het zijn onder andere de risico's/ kansen die ervoor zorgen dat het evenwicht verstoord wordt. Een gedreven risicomanagement moet ervoor zorgen dat risico's op tijd worden herkend en gemitigeerd zodat de impact kan opgevangen worden en bewust met risico's/ kansen wordt omgegaan.

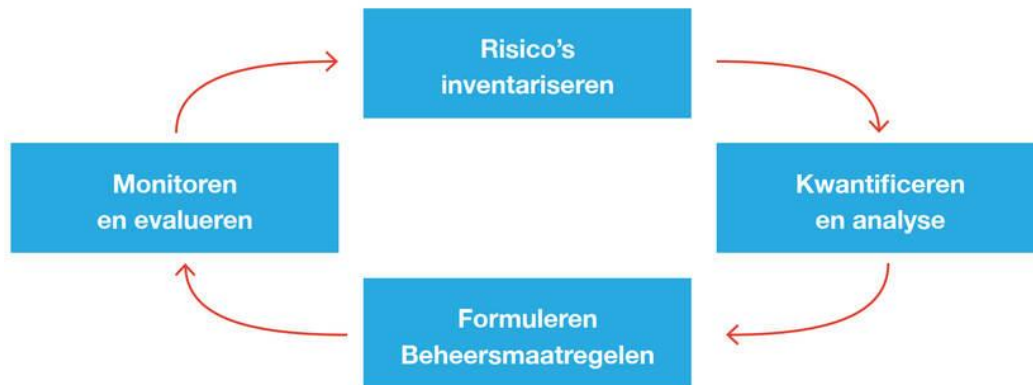
De implementatie van het risicomanagement is voorzien vanaf fase 2 (ontwerpfase). Het opzet en de methodiek wordt in de analysefase voorbereid op die manier dat op het einde van de analysefase een eerste versie van risicoregister beschikbaar is waarna in fase 2 de methodiek zoals hieronder beschreven kan worden toegepast:

Een risico is een ongewenste gebeurtenis die een negatieve impact heeft op de projectdoelen, en:

- De kosten kan verhogen;
- Vertraging kan veroorzaken;
- De kwaliteit van het eindproduct kan aantasten.
- De veiligheid kan in het gedrang brengen zowel tijdens uitvoering als bij de eindgebruiker
- De omgeving of draagvlak van het project kan aantasten

Andersom wordt er ook gekeken naar **kansen of opportuniteiten** die een positieve impact kunnen hebben het projectresultaat en kostenbesparend, versnellend, kwaliteitsverhogend, veiliger of draagvlakverhogend kunnen werken.

Binnen het project Gentspoort wordt gewerkt volgens de RISMAN-methode, waarbij vier stappen onderscheiden worden: risico's inventariseren, risico's kwantificeren en analyseren, formuleren beheersmaatregelen voor de risico's en het monitoren en evalueren van de beheersmaatregelen.

Figuur 8: RISMAN-methodiek

Dit alles wordt beheerst binnen een risicoregister.

8.2 Quick wins

8.2.1 Definitie

Quick Wins zijn projectonderdelen die versneld (quick) kunnen worden uitgevoerd én waarbij het versneld uitvoeren een duidelijke meerwaarde (win) betekent voor het project en/of de omgeving. Ze passen steeds binnen een haalbaar financieel kader. Quick Wins kunnen worden afgesplitst van het hoofdproject en een eigen projectpad volgen. Quick wins kunnen bvb geïnitieerd worden om het werkt terrein vrij te maken, om de bouwfase vlotter te laten verlopen en/of een snellere ingebruikname van een deeltraject mogelijk te maken. Maar de keuze tot een versnelde uitvoering van een projectonderdeel of een ingreep kan ook ingegeven zijn omwille van het feit dat dit draagvlak verhogend werkt. Een Quick Win mag het project niet hypothekeren, vertragen of belemmeren, zowel inhoudelijk als procedureel als financieel.

8.2.2 Verdere aanpak

Er kunnen verschillende types van quick wins onderscheiden worden. Zo kunnen quick wins bijvoorbeeld ingrepen bevatten op het vlak van:

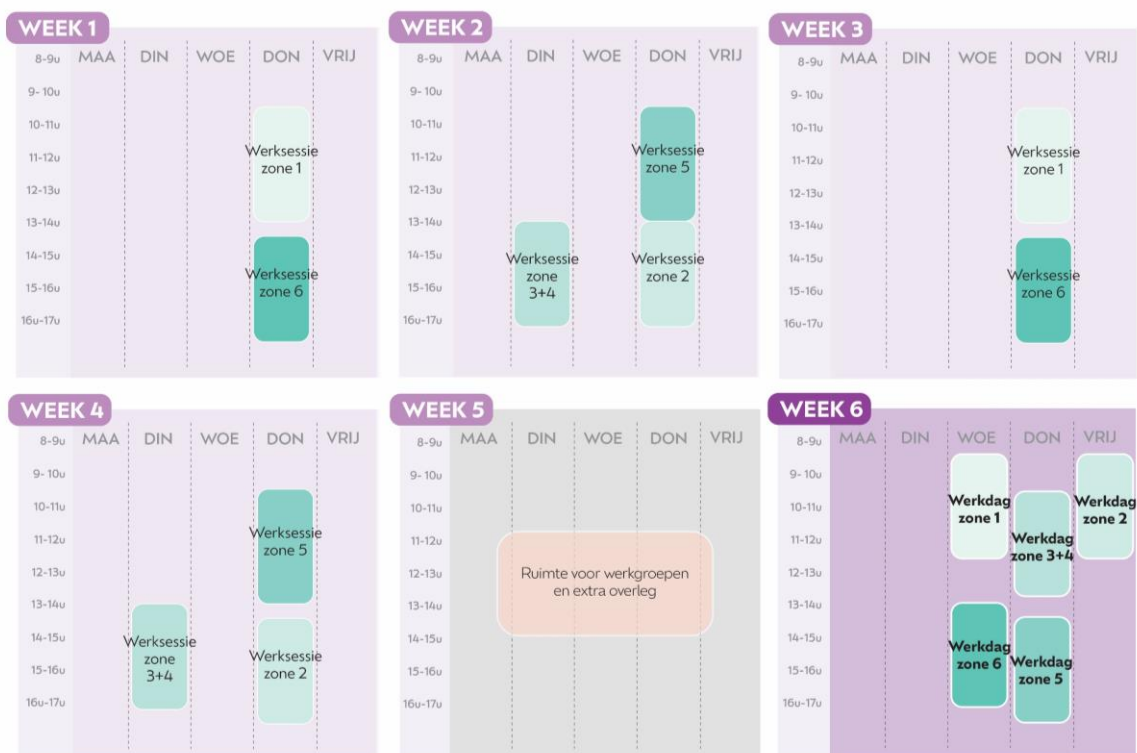
- Werkterrein vrijmaken
- Bouwfase vlotter laten verlopen (minder hinder)
- Snellere exploitatie van een deel van het tracé dat onafhankelijk kan functioneren van het geheel'
- Maatregel die het dragvlak verhogen

Doorheen het volledige studietraject zal bij de verschillende mijlpalen telkens de reflex gemaakt worden of de nieuwe inzichten kunnen leiden tot het detecteren van nieuwe/aangepaste quick wins. Dit kunnen zowel inhoudelijke inzichten, ten gevolge van het gelopen studietraject, als procesmatige inzichten, ten gevolge van stakeholderinput.

9. Doorkijk procesverloop fase 2

9.1 Aanpak in zones

Zoals eerder vermeld wordt het projectgebied voor fase 2 ingedeeld in 6 zones, weliswaar zonder de overkoepelende aspecten uit het oog te verliezen (zie kaart in hoofdstuk 2.2.2 Fase 2). Niet alleen inhoudelijk wordt deze indeling gemaakt, ook het overleg- en samenwerkingsmodel wordt hierop afgestemd. Meer concreet wordt het gewerkt in cycli van 6 weken, waarbij op het einde van elke cyclus voor elke zone een werkdag (zie hoofdstuk 2.5, spoor 2) wordt georganiseerd. Tijdens deze werkdagen worden de stand van zaken, huidige inzichten, onderzoeksvragen, ... toegelicht en besproken met de ambtelijke deelnemers. Ter voorbereiding van die werkdagen worden telkens in week 1-4 van de cyclus per zone 2 werksessies georganiseerd met De Werkvennootschap, Stad Gent en De Lijn. De 5^e week biedt ruimte voor het inplannen van extra overleg en de werkgroepen. Daarnaast wordt tijdens het ontwerptraject ingezet op interactie met het middenveld en de brede bevolking (zie hoofdstuk 2.5, spoor 3 en 4).

Figuur 9: 6-wekencyclus fase 2

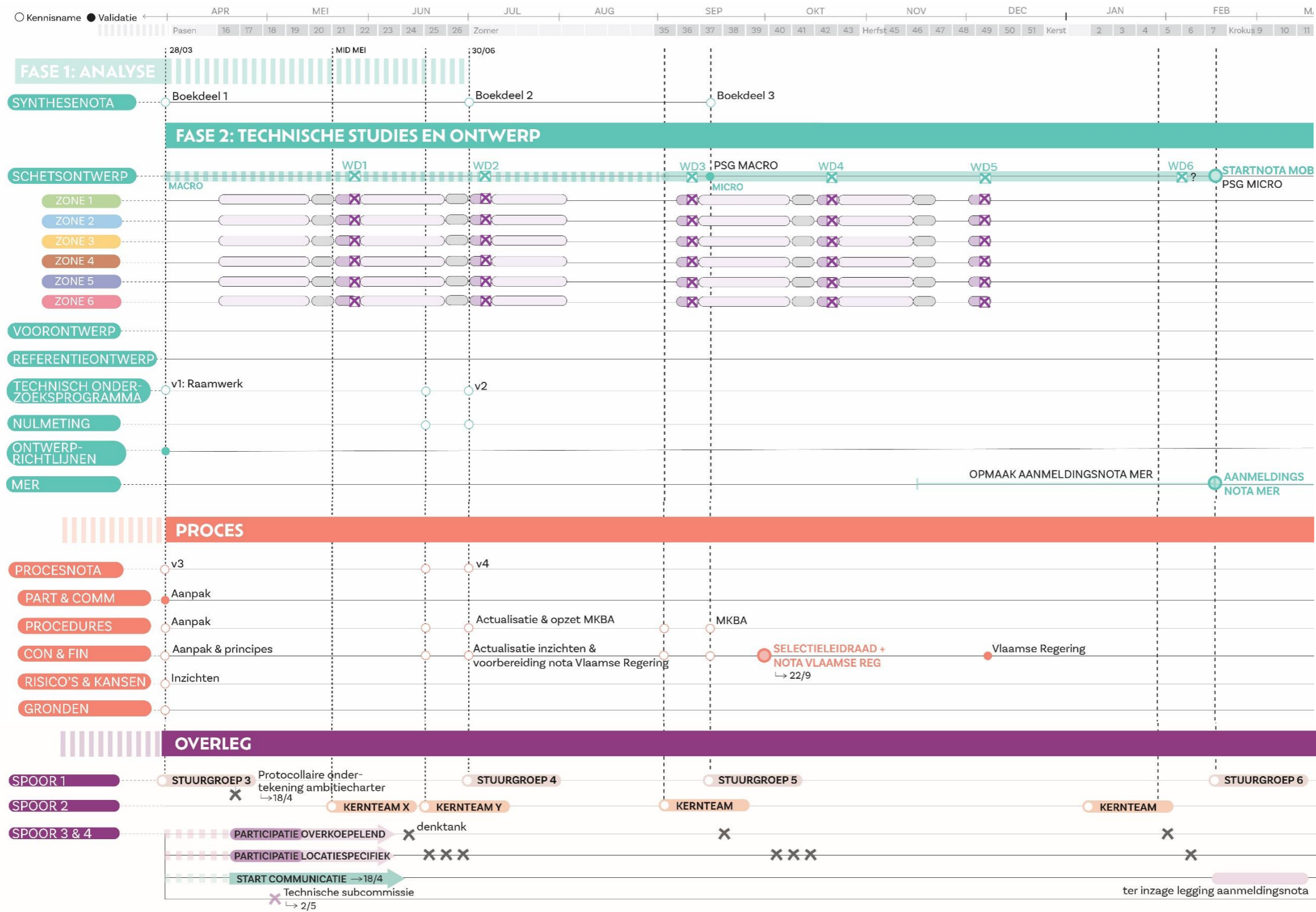
9.2 Processchema

Fase 2, de studie- en ontwerpfase, focust op het vertalen van de ambities en uitgangspunten naar een referentieontwerp en het voorbereiden van fase 3, de plaatsingsprocedure. Op hoofdlijnen kan het ontwerptraject van fase 2 worden onderverdeeld in drie stappen:

- Opmaak van het schetsontwerp, dat wordt verankerd via startnota's;
- Opmaak van voorontwerp, wat wordt verankerd via projectnota's;
- Opmaak van een referentieontwerp, als doorstart naar fase 3.

Het ontwerptraject verloopt geïntegreerd en ook milieueffecten worden hierin meegenomen. Zo wordt het project-MER opgestart op het einde van het schetsontwerp en zullen parallel aan en in interactie met de opmaak van het voorontwerp één of meerdere project-MER's worden uitgewerkt. Ook tijdens de opmaak van het schetsontwerp zullen de MER-deskundigen betrokken worden. Op die manier kunnen de juiste bezorgdheden op milieuvlak reeds in een vroeg stadium gedetecteerd worden en kan dit mee bijdragen aan de besluitvorming. Op deze manier ontstaat een robuust en geïntegreerd ontwerpproces. Het voorbereiden van de plaatsingsprocedure houdt in dat de contracteringsstrategie verder wordt verfijnd en mogelijke kandidaat-aannemers worden geselecteerd. Hiertoe zal een selectieleidraad worden opgesteld en voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Bovenstaande analyse van de verschillende processen werd, samen met de inhoudelijke stappen, verwerkt in de procesaanpak voor fase 2. Onderstaand processchema geeft op een inzichtelijke manier de relatie tussen de verschillende processen en procedures weer, t.e.m. opstart voorontwerp(en). Het processchema vormt een weergave van de planning op hoofdlijnen die voor fase 2 opgesteld werd en wat op de agenda van de eerste maanden staat.

Appendix

Lijst van afbeeldingen

Figuur 1: Kaart projectgebied opgedeeld in 6 zones	9
Figuur 2 Overzicht algemeen procesverloop Gentspoort	12
Figuur 3. Overzicht overlegstructuur Gentspoort	14
Figuur 4. Opbouw producten doorheen fase 1, in interactie met ambtelijk en bestuurlijk overleg (zie ook volgende pagina)	19
Figuur 5. Opbouw producten doorheen fase 1, in interactie met ambtelijk en bestuurlijk overleg	21
Figuur 6. Overzicht procesverloop fase 1	22
Figuur 7. Voorstel van aanpak startnota's	31
Figuur 8: RISMAN-methodiek.....	39
Figuur 9: 6-wekencyclus fase 2	41

Lijst van tabellen

Tabel 1: Overzicht processen die mogelijk interactie hebben met voorliggend project	36
--	-----------

10. Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Overleg doorheen het proces

Deze bijlage geeft een overzicht van hoe de participatie i.k.v. Gentspoort vormgegeven werd doorheen het proces. We kijken terug op wat de voorbije maanden reeds gebeurd is, en kijken vooruit naar wat in de nabije toekomst gepland is rond participatie.

Hieronder wordt besproken voor elk overlegplatform of elke participatieformat dat in de vier sporen aan bod komt (zoals beschreven in hoofdstuk 2.5 Projectspectifieke overlegstructuur), wat daarrond gebeurd is in de verschillende fases van het geïntegreerd planningsproces, en wordt aangegeven – waar dit nu reeds in beeld is – aan welke initiatieven daar in de toekomst gepland worden.

In de volgende versies van de procesnota zal deze informatie telkens worden geactualiseerd.

10.1.1 Fase 1: Analyse

Fase 1 omvat de inventarisatie- en analysefase. Fase 1 brengt de elementen uit de voortrajecten samen en bouwt hierop verder om te komen tot een duidelijke set van overkoepelende uitgangspunten en gezamenlijke ambities. Meer informatie over de doelstelling en de mijlpalen die gehaald zijn in de eerste fase zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 Terugblik.

10.1.1.1 Spoor 1

Stuurgroep

De stuurgroep kwam bijeen op volgende data (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

1. 08/07/2022 (installatie van de stuurgroep)
2. 27/01/2023 (validatie van het ambitiecharter)
3. 28/03/2023 (validatie van de analysenota)

Er is een volgende stuurgroep gepland op 30/06/2023

10.1.1.2 Spoor 2

Kernteam

Het kernteam kwam bijeen op volgende data (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

1. 30/09/2022 (analysenota luik 3: synthese knelpunten en kansen)
2. 02/12/2022 (analysenota luik 4: uitgangspunten)
3. 22/12/2022 (ambitiecharter)
4. 12/01/2023 (prevalidatie van het ambitiecharter)
5. 14/03/2023 (prevalidatie van de analysenota)

Er is een volgend kernteam gepland op 15/06/2023 ter voorbereiding van de stuurgroep eind juni.

Bilaterale en multilaterale overleggen kernteam

Er werden doorheen fase 1 verschillende bilaterale en multilaterale gesprekken georganiseerd. In volgende periodes werden enkele overleggen met de verschillende partners geconcentreerd voornamelijk in functie van de afwerking van verschillende producten.

1. 21/09/2022 en 22/09/2022 (analysenota luik 3: synthese knelpunten en kansen)
2. December 2022 (ambitiecharter)
3. Februari 2023 (ontwerprichtlijnen, product voor fase 2)
4. Maart 2023 (analysenota luik 4: uitgangspunten)
5. Maart-april 2023 (contractering en financiering)

Werkdagen

Er werden werkdagen georganiseerd op volgende data (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

1. 07/07/2022 (Meet & Greet)
2. 31/08/2022 (Werkdag 1 vertrekbasis en ambities)
3. 27/10/2022 (Werkdag 2 denkoefeningen)

In fase 2 zullen aparte werkdagen georganiseerd worden per zone, telkens om de 6 weken (zie hoofdstuk 9.1 Aanpak in zones).

Werkgroepen

De werkgroep **communicatie en participatie** kwam op volgende data bijeen (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

1. 24/02/2023 (Opstart en communicatie- en participatieaanpak)

De werkgroep **contractering en financiering** kwam op volgende data bijeen (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

1. 22/02/2023 (Opstart)

De werkgroep **verwerving en ontwikkeling** kwam op volgende data bijeen (met het hoofdagendapunt tussen haakjes):

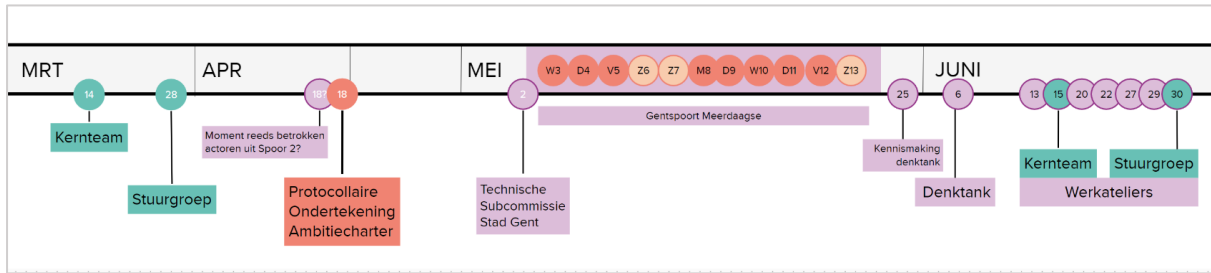
1. 16/03/2023 (Opstart)

De eerste werkgroep **verkeersmodellen** wordt ingepland op 05/05/2023.

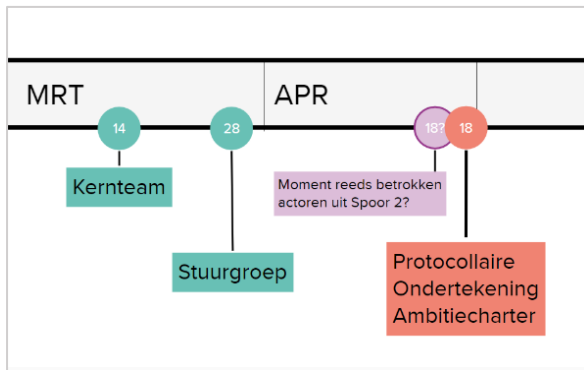
De eerste werkgroep **bronmaatregelen en ondergrond** wordt ingepland in de week van 15/05/2023.

10.1.1.3 Spoor 3 en 4

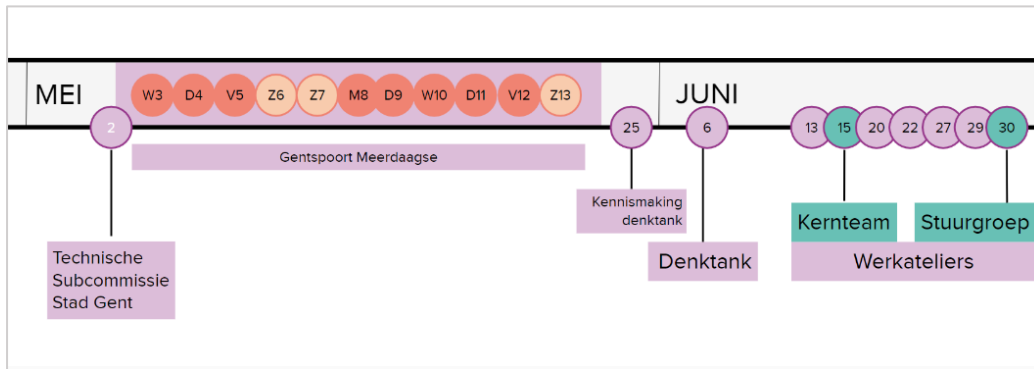
Hieronder wordt de voorlopige planning voor de externe momenten tot en met het 2^e kwartaal van 2023 weergegeven.

Figuur: overzicht planning tot Q2 – 2023.

Figuur: detailplanning, deel 1

Figuur: detailplanning, deel 2